

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

*2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	5
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	6
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	8-9
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	10-65

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“
ხელმძღვანელობას და პარტნიორს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

გვინდა, ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მე-2 შენიშვნაზე, რომლის მიხედვითაც ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს 260,398 ათასი ლარით აღემატებოდა. ეს მოვლენები ან პირობები მიანიშნებს არსებით განუსაზღვრელობაზე, რამაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვი გამოიწვიოს იმასთან დაკავშირებით, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, განაგრძოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებდნა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები – გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების 22-ე შენიშვნაზე, რომელიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან ჯგუფის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 2018 წლის ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ჯგუფის 2018 წლის წლიური ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან ხომ არ შეიცავს ის სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.

- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ექვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვეთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნეს ოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ მოსაზრების გამოსათქმელად. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2019 წლის 12 ივლისი

Building a better
working world

- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთი მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვეთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნეს ოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ მოსაზრების გამოსათქმელად. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2019 წლის 12 ივლისი

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2018	2017
შემოსავალი	7	895,911	868,581
ბუნებრივი აირის თვითღირებულება		(711,687)	(698,976)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(39,118)	(33,519)
გაზის ტრანსპორტირების დანახარჯები		(44,337)	(36,970)
ცვეთა	10	(18,775)	(17,452)
შემობრუნებული/(შექმნილი) ანარიცხები, წმინდა	9	986	(1,275)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(50,387)	(42,814)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		32,593	37,575
საკუროსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა (ზარალი)/შემოსულობა		(2,247)	30,386
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერიდან მიღებული შემოსულობა/(ზარალი)		634	(816)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	13	2,026	2,112
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	16	(32,210)	(17,194)
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		796	52,063
მოგების გადასახადის ხარჯი		–	–
წლის მოგება		796	52,063
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		796	52,063

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია 2019 წლის 12 ივლისს შემდეგი პირის მიერ:

აზერ მამადოვი
დირექტორი

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

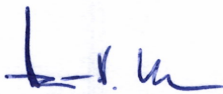
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2018	2017
შემოსავალი	7	895,911	868,581
ბუნებრივი აირის თვითღირებულება		(711,687)	(698,976)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(39,118)	(33,519)
გაზის ტრანსპორტირების დანახარჯები		(44,337)	(36,970)
ცვეთა	10	(18,775)	(17,452)
შემობრუნებული/(შექმნილი) ანარიცხები, წმინდა	9	986	(1,275)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(50,387)	(42,814)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		32,593	37,575
საკუროს სხვაობიდან მიღებული წმინდა (ზარალი)/შემოსულობა		(2,247)	30,386
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერიდან მიღებული შემოსულობა/(ზარალი)		634	(816)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	13	2,026	2,112
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	16	(32,210)	(17,194)
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		796	52,063
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		796	52,063
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		796	52,063

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია 2019 წლის 12 ივლისს შემდეგი პირის მიერ:

აზერ მამადოვი
დირექტორი

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

		2018 წლის შენიშვნები 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	10	594,205	555,181
გრძელვადიან აქტივებში გადახდილი ავანსები		–	53
არამატერიალური აქტივები		589	409
გაცემული სესხები	13	33,832	–
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	11	–	–
სულ გრძელვადიანი აქტივები		628,626	555,643
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		3,930	4,787
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	12	261,108	287,313
გაცემული სესხები	13	–	34,034
სხვა აქტივები		4,872	4,474
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	14	2,235	4,889
სულ მიმდინარე აქტივები		272,145	335,497
სულ აქტივები		900,771	891,140
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	15	147,294	147,294
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	15	34,967	34,967
გაუნაწილებელი ზარალი		(13,922)	(11,581)
სულ კაპიტალი		168,339	170,680
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები	16	177,431	119,136
ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული ვალდებულების გრძელვადიანი ნაწილი	16	17,058	7,873
სახელმწიფო გრანტები	17	5,400	5,589
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		199,889	132,598
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები	16	185,619	160,425
წმინდა საგადასახადო დავალიანება	18	25,452	27,814
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	19	317,219	391,076
სახელშეკრულებო ვალდებულებები		4,253	8,547
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		532,543	587,862
სულ ვალდებულებები		732,432	720,460
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		900,771	891,140

10-65 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი (მე-15 შენიშვნა)	დამატებით შეტანილი კაპიტალი (მე-15 შენიშვნა)	გაუნაწილებელი ზარალი	სულ
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	49,686	34,967	(63,644)	21,009
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	52,063	52,063
საწესდებო კაპიტალის გაზრდა	97,608	–	–	97,608
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	147,294	34,967	(11,581)	170,680
ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი სტანდარტის მიღების ეფექტი (მე-5 შენიშვნა)	–	–	(3,137)	(3,137)
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს (გადაანგარიშებული)	147,294	34,967	(14,718)	167,543
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	796	796
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	147,294	34,967	(13,922)	168,339

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2018	2017
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		796	52,063
<i>არაფულადი კორექტირებები დაბეგვრამდე ზარალის წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით</i>			
ცვეთა	10	18,775	17,452
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერიდან მიღებული (შემოსულობა)/ზარალი		(634)	816
შემოსავალი სახელმწიფო გრანტიდან (შემობრუნებული)/შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	9	(189)	(189)
სათადარიგო ნაწილების ჩამოწერა		(986)	1,275
საინვესტიციო და ფინანსურ საქმიანობაში საკუროს სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი/(შემოსულობა)		858	-
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	16	7,901	(6,015)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	13	32,210	17,194
		(2,026)	(2,112)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		56,705	80,484
<i>საბრუნავ კაპიტალში შესული ცვლილებები</i>			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(1)	241
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაში		24,030	9,052
ცვლილება სხვა აქტივებში		(746)	5,488
წმინდა ცვლილება საგადასახადო ვალდებულებებში		(2,362)	3,585
ცვლილება სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		(4,675)	(124,515)
სახელმწიფოებრივ ვალდებულებების ცვლილება		(4,294)	148
		68,657	(25,517)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		68,657	(25,517)
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(118,860)	(73,952)
შემოსავალი აქტივების გაყიდვიდან		1,556	1,085
გაცემული სესხების დაფარვებიდან მიღებული შემოსავალი		46,715	79,393
სესხების გაცემა		(49,150)	(45,585)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(119,739)	(39,059)

10-65 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება (გაგრძელება)

	შენიშვნები	2018	2017
ფინანსური საქმიანობა			
ამონაგები სესხებიდან		605,826	686,491
სესხების დაფარვა		(517,945)	(688,075)
გადახდილი პროცენტი		(38,007)	(20,161)
შენატანი საწესდებო კაპიტალში		–	89,669
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		49,874	67,924
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა		(1,208)	3,348
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები			
1 იანვრის მდგომარეობით	14	4,889	2,063
წმინდა საკურსო სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(1,446)	(522)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	14	2,235	4,889

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები განხილულია 23-ე შენიშვნაში.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

1. ინფორმაცია საწარმოს შესახებ

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ (შემდგომში „კომპანია“) არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომელიც დაარსებულია და მოქმედებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანია არის საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანიების ჯგუფის (შემდგომში „ჯგუფი“) ჰოლდინგური კომპანია. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 300 არაგველის ქ. #24.

კომპანიის ერთპიროვნული მფლობელია შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“), რომელსაც აკონტროლებს „აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობის კომპანია“ (შემდგომში „საბოლოო მშობელი კომპანია“). ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის აზერბაიჯანის რესპუბლიკის მთავრობა.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა ბუნებრივი აირის იმპორტი და მისი საქართველოს რეგიონებში იურიდიულ და ფიზიკურ პირებზე გაყიდვაა გაზგამანაწილებელი ქსელის მეშვეობით. ინფორმაცია ჯგუფის სტრუქტურის შესახებ მოცემულია 3.2 შენიშვნაში. ინფორმაცია ჯგუფის სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან ურთიერთობის შესახებ წარმოდგენილია 22-ე შენიშვნაში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა პარტნიორის მიერ პარტნიორთა საერთო კრებაზე. პარტნიორთა კრების ჩატარება იგეგმება მომდევნო წელს. პარტნიორს უფლება აქვს ცვლილებები შეიტანოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოშვების შემდეგ.

2. ფუნქციონირებადი საწარმო

ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს 260,398 ლარით (2017 წ.: 252,365 ლარი) აღემატებოდა. ეს გარემოება მიანიშნებს არსებით განუსაზღვრელობაზე, რამაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვი გამოიწვიოს იმასთან დაკავშირებით, შესწევს თუ არა ჯგუფს უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.

ჯგუფი თავისი საწარმოო სიმძლავრის გაზრდის პროცესშია და ამის გამო მნიშვნელოვან კაპიტალურ და საოპერაციო დანახარჯებს გასწევს. 2008 წელს გაზგამანაწილებელი ქსელის შესყიდვის შემდეგ (21-ე შენიშვნა), ჯგუფმა კაპიტალური დაბანდების მნიშვნელოვანი ვალდებულებები აიღო, რისი მიზანიც გაზგამანაწილებელი ქსელების გაფართოება და ქსელთან ახალი აბონენტების მიერთება იყო.

თავისი კაპიტალის და საოპერაციო საჭიროებები ჯგუფმა დააფინანსა პარტნიორის დახმარებით კაპიტალისა და მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხების ფორმით, ასევე საბოლოო მშობელი კომპანიისა და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული სხვა საწარმოებისგან მიღებული მომწოდებლის კრედიტით და ადგილობრივი ბანკებისგან აღებული მომცრო სესხებით.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

როგორც 21-ე შენიშვნაშია აღნიშნული, 2014 წლის 8 დეკემბერს ჯგუფმა და საქართველოს მთავრობამ შეიტანეს ცვლილება 2008 წლის 26 დეკემბრით დათარიღებულ თავდაპირველ ნასყიდობის ხელშეკრულებაში. ამ ცვლილების თანახმად, ინვესტიციის აღებული ვალდებულების ოდენობა 40,000,000 აშშ დოლარიდან (103,688 ლარი – ლარის მიმართ აშშ დოლარის 2017 წლის 31 დეკემბრის გაცვლითი კურსის მიხედვით) 250,000,000 აშშ დოლარამდე (648,050 ლარი) გაიზარდა. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა შეასრულა თავის ვალდებულება (21-ე შენიშვნა) – დააბანდა 250,000,000 აშშ დოლარზე მეტი, შეიძინა 250,000-ზე მეტი პოტენციური აბონენტი.

ჯგუფმა დაფინანსების დიდი ნაწილი მიიღო საბოლოო მშობელი კომპანიისგან მომწოდებლის კრედიტის სახით, რომელიც მიმართა კაპიტალური დანახარჯების დასაფინანსებლად.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ პარტნიორს აქვს სურვილი და უნარი, გააგრძელოს ჯგუფის მხარდაჭერა, რაც გამოიხატება პარტნიორის ბოლოდროინდელი ქმედებებით და ასევე ჯგუფის ხელმძღვანელობასთან გამართული შეხვედრებით და მოლაპარაკებებით.

ხელმძღვანელობის შეფასებით, ჯგუფს დასჭირდება დამატებითი დაფინანსება დაახლოებით 212,700 ლარის ოდენობით 2019 წლის 1 იანვრიდან 2020 წლის 30 ივნისამდე პერიოდში. ეს დანაკლისი არ მოიცავს საბოლოო მშობელი კომპანიის მიმართ არსებული კრედიტორული დავალიანების შემდგომ შემცირებას. ჯგუფი დარწმუნებულია, რომ საბოლოო მშობელი კომპანია თანახმა იქნება უახლოეს მომავალში მომწოდებლის კრედიტის არსებულ დონეზე შენარჩუნებაზე. აღნიშნული შეფასება იმ დაშვებასაც შეიცავს, რომ 2020 წლის 30 ივნისამდე მიმდინარე ყველა სესხი დაიფარება, რადგან არ არსებობს საკრედიტო ვალდებულებები.

დღეისათვის ყველა ოპერაცია ეყრდნობა იმ დაშვებას, რომ საქმიანობა გაგრძელდება. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვებასთან დაკავშირებული ყოველგვარი განცხადება ეყრდნობა არსებულ მოლოდინებს და პროგნოზებს. ხელმძღვანელობის კონტროლს არ ექვემდებარება ბევრი რისკი და გაურკვევლობა, რის გამოც რეალური შედეგები შეიძლება მოსალოდნელისგან განსხვავდებოდეს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ჯგუფი მომავალშიც დარჩება ფუნქციონირებად საწარმოდ და მოახდენს თავისი აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

3.1 მომზადების საფუძველი

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (ბასსს) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.1 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის შეფასებული. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე (000 ლარი), თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია წინა პერიოდის შედარებადი ინფორმაცია.

3.2 კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან აქვს უფლება მიიღოს, ცვლადი უკუგება ინვესტიციის ობიექტისგან და აქვს უნარი, გავლენა მოახდინოს უკუგებაზე ინვესტიციის ობიექტზე ზემოქმედებით. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ მას აქვს გავლენა ინვესტიციის ობიექტზე (ანუ არსებული უფლებები, რაც მას აძლევს საშუალებას წარმართოს ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობა);
- ▶ ის იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ცვლადი უკუგება ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან;
- ▶ მას შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების შესაბამისად, თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, მას ინვესტიციის ობიექტზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის შემდეგს:

- ▶ სახელშეკრულებო გარიგება (გარიგებები) ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე სხვა პირებთან;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები.

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ის ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი კომპანიის წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში შვილობილ კომპანიაზე, ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.2 კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის აქციონერებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. შვილობილი კომპანიების ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება, საქმიანობის შედეგები და ფულადი ნაკადები მზადდება იმავე საანგარიშგებო პერიოდისთვის, რომლისთვისაც კომპანიისა, ერთი და იგივე სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებით. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდა აქტივი და ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

შვილობილი კომპანიის კაპიტალში წილის შეცვლა, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება.

თუ ჯგუფი დაკარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, იგი წყვეტს შესაბამისი აქტივების (გუდვილის ჩათვლით), ვალდებულებების, არასაკონტროლო პაკეტის და კაპიტალის სხვა კომპონენტების აღიარებას, ხოლო შედეგად მიღებულ შემოსულობას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში. ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით.

ინფორმაცია შვილობილი კომპანიების შესახებ

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შემდეგ შვილობილ კომპანიებს მოიცავს:

შვილობილი კომპანიები	% სააქციო წილი		რეგისტრაციის ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა
	2018	2017		
სს „მარნეული გაზი“*	–	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
შპს „თელავგაზი“	100%	–	საქართველო	ბუნებრივი გაზით კომუნალური მომსახურება
სს „წყალტუბო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ბაღდადი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ზესტაფონი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „აბაშა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ზუგდიდი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ახმეტა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „დედოფლისწყარო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხარაგაული გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ჩოხატაური გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ლაგოდეხი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ყვარელი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „საგარეჯო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „გურჯაანი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „სიღნაღი გაზი“	91.88%	91.88%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ოზურგეთი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ლანჩხუთი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ჭიათურა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხობი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ფოთის ბუნებრივი გაზის კომპანია“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო

* სს „მარნეულის გაზი“ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ლიკვიდირებული იყო.

** 2018 წლის დეკემბერში ჯგუფმა გაზის ახალი სადისტრიბუციო კომპანია – შპს „თელავგაზი“ შეიძინა (26-ე შენიშვნა).

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის მიერ თავისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების ძირითადი პრინციპები:

(ა) საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი

საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით. შესყიდვის ღირებულება არის შესყიდვის თარიღისთვის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული გადარიცხული ანაზღაურებისა და შეძენილ საწარმოში ნებისმიერი არასაკონტროლო წილების ერთობლიობა.

საწარმოთა ყოველი გაერთიანების შემთხვევაში, ჯგუფი წყვეტს, სამართლიანი ღირებულებით შეაფასოს არასაკონტროლო პაკეტები შეძენილ საწარმოში თუ შეძენილი საწარმოს ამოცნობადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილით. შესყიდვასთან დაკავშირებული დანახარჯების აღიარება ხდება მათი გაწევისთანავე და შედის სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

როდესაც ჯგუფი შეისყიდის ბიზნესს, კლასიფიკაციის მიზნებისთვის ის აფასებს მის ფინანსურ აქტივებს და ვალდებულებებს შესყიდვის თარიღისათვის არსებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების, ეკონომიკური პირობებისა და მშობელი კომპანიის პირობების შესაბამისად. აღნიშნული მოიცავს შესყიდული კომპანიის მიერ ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების განცალკევებას ძირითად ხელშეკრულებებში.

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურება, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას შემძენის მიერ, აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით შეძენის თარიღისათვის. პირობითი ანაზღაურება, რომელიც კლასიფიცირდება კაპიტალად, არ გადაფასდება და მისი შემდგომი გადახდა აღირიცხება კაპიტალში. პირობითი საფასური, რომელიც მოიაზრება აქტივად ან ვალდებულებად, წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტს და შეესაბამება ფასს (IFRS) 9-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, ფასს (IFRS) 9-ის შესაბამისად სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღრიცხული სამართლიანი ღირებულების ცვლილებით. სხვა პირობითი ანაზღაურება, რომელიც არ ექვევება ფასს (IFRS) 9-ის მოქმედების არეალში, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებები აისახება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

გუდვილის აღიარება თავდაპირველად ხდება თვითღირებულებით და წმინდა ამოცნობადი შეძენილი აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების ღირებულების ზემოთ გადახდილი ნამეტი ღირებულების (სხვაობა უმცირესობის და მფლობელობაში ადრე არსებულ ნებისმიერ წილში გადახდილ და ნაკისრი ანაზღაურების ჯამს და წმინდა შეძენილ აქტივებსა და ნაკისრ ვალდებულებებს შორის) ტოლია. თუ შეძენილი წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მთლიანად გადახდილ ანაზღაურებაზე მეტია, ჯგუფი ხელახლა აფასებს, სწორად ამოიცნო თუ არა ყველა შეძენილი აქტივი და ნაკისრი ვალდებულება და გადასინჯავს შეძენის თარიღისთვის ასაღიარებელი თანხების შესაფასებლად გამოყენებულ პროცედურას. თუ ხელახალი შეფასების შედეგად წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მაინც გადააჭარბებს მთლიანად გადახდილ საზღაურს, მაშინ შემოსულობის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ა) საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი (გაგრძელება)

პირველადი აღიარების შემდგომ, გუდვილის შეფასება ხდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ნებისმიერი დარიცხული გაუფასურების ზარალი. გაუფასურების ტესტირების მიზნებისთვის, საწარმოთა გაერთიანებისას შემენილი გუდვილი, შემენის თარიღიდან განაწილდება ჯგუფის ფულადი სახსრების წარმომქმნელ თითოეულ ერთეულზე, რომელთა მიერ გაერთიანებიდან სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი, მიუხედავად იმისა, განაწილდება თუ არა შემენილი საწარმოს სხვა აქტივები თუ ვალდებულებები ამ ერთეულებზე.

როდესაც გუდვილი მიეკუთვნება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულს და ამ ერთეულის ოპერაციების ნაწილი არის გასხვისებული, გასხვისებულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილი ჩართულია აღნიშნული ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში იმისთვის, რომ მოხდეს გასხვისებით მიღებული შემოსულობის ან ზარალის მართებული განსაზღვრა. ასეთ შემთხვევაში, გასხვისებულ ოპერაციაზე მიეკუთვნებული გუდვილის განსაზღვრა ხდება გასხვისებული ოპერაციის ღირებულებასა და ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულში შენარჩუნებული ხვედრითი წილის მიხედვით.

(ბ) აქტივებისა და ვალდებულებების მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაცია

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ ის უნდა დაიფაროს ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას ჯგუფი გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ჯგუფი ისეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორიც არის გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები, სამართლიანი ღირებულებით აფასებს საბალანსო ანგარიშის შედგენის ყოველ თარიღში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა იმ ვარაუდს ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება ხდება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულების ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – მსგავსი აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ჯგუფმა განსაზღვრა სამართლიანი ღირებულებით შეფასების პროცედურები, როგორიც არის გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

ჯგუფის წარმომადგენლები მონაწილეობენ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების შეფასებაში.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, ჯგუფმა აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

ჯგუფი არ ფლობს ისეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, რომლებიც აქტიურ ბაზრებზეა მიმოქცევაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-12 და მე-20 შენიშვნებში.

(დ) უცხოური ვალუტები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რომელიც ასევე ჯგუფის სამუშაო ვალუტაა. ჯგუფი თითოეული წევრისთვის განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებაში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით. ჯგუფის ყველა შვილობილი კომპანიის სამუშაო ვალუტა ლარია, რადგან ლარი იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტაა, რომელშიც კომპანია და მისი შვილობილი კომპანიები ფუნქციონირებენ.

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები ჯგუფის სამეურნეო ერთეულების მიერ თავიდან აღირიცხება მათ შესაბამის სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით. ფულადი მუხლების ანგარიშსწორების ან კონვერტაციის ოპერაციების შედეგად წარმომდგარი ნებისმიერი სხვაობა აისახება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. არაფულადი მუხლების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღირიცხება მუხლის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით განპირობებული მოგებისა და ზარალის აღიარების შესაბამისად (ანუ თუ მუხლების სამართლიანი ღირებულების შემოსულობა ან ზარალი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში ან მოგებაში ან ზარალში, შესაბამისად, მათზე საკურსო სხვაობებიც სხვა სრულ შემოსავალს ან მოგებაში ან ზარალში აისახება).

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) უცხოური ვალუტები (გაგრძელება)

წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს შესაბამისი აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩაითვლება ის თარიღი, რომლითაც ჯგუფი თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, ჯგუფი თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

(ე) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის – ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(ი) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და მათ სამართავად ჯგუფის ბიზნეს მოდელზე. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფი პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, რომლებიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც ჯგუფმა პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით („ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“) განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება
(გაგრძელება)

ჯგუფის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღრიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფი იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალურია. ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და გაუფასურებას ექვემდებარება. შემოსულობისა და ზარალის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

ჯგუფის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება, მოიცავს ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს, სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს, გაცემულ სესხებს და სხვა აქტივებს, რომლებიც სხვა აქტივების მუხლშია შესული.

სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები (წილობრივი ინსტრუმენტი)

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ჯგუფს შეუძლია შეარჩიოს მოახდინოს თუ არა მისი წილობრივი ინვესტიციების გამოუთხოვადი კლასიფიცირება წილობრივ ინსტრუმენტებად, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში, როდესაც ისინი აკმაყოფილებენ კაპიტალის განმარტებას ბასს (IAS) 32-ის *“ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა”* საფუძველზე და მათი ფლობა სავაჭროდ არ ხდება. კლასიფიკაცია განისაზღვრება თითოეული ინსტრუმენტის საფუძველზე.

შემოსულობები და ზარალი ამგვარ ფინანსურ აქტივებზე მოგებაში ან ზარალში არასოდეს ბრუნდება. დივიდენდები აღიარდება სხვა შემოსავლის სახით სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, გადახდის უფლების დადგენისას, გარდა შემთხვევისა, როდესაც ჯგუფი სარგებელს იღებს ამგვარი ამონაგებიდან, ფინანსური აქტივის თვითღირებულების ნაწილის აღდგენის სახით, რა დროსაც ამგვარი შემოსულობები სხვა სრულ შემოსავალში აღირიცხება. სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული წილობრივი ინსტრუმენტები გაუფასურების შეფასების საგანს არ წარმოადგენენ.

ჯგუფმა გადაწყვიტა გამოუთხოვადად მოეხდინა მისი ლისტინგში არ შესული კაპიტალის ინვესტიციის (გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების) ამ კატეგორიად კლასიფიკაცია.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან ამოღება) ძირითადად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლებების მოქმედების ვადა; ან
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) ჯგუფმა გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივებთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, ჯგუფი აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ჯგუფის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში (მე-5 შენიშვნა).
- ▶ განმარტებითი შენიშვნები მნიშვნელოვანი დაშვებების შესახებ (მე-6 შენიშვნა).
- ▶ სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-12 შენიშვნა).

ჯგუფი აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეფუძნება სხვაობას ხელშეკრულების საფუძველზე ვადადამდგარ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა ფულად ნაკადს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის ჯგუფი, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოების დისკონტირებით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში (“აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი”), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება
(გაგრძელება)

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისა და სხვა აქტივებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ჯგუფმა შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დისკონტირდება დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში), ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ, სავარაუდოდ, ჯგუფი სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები, დებიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და დებიტორული დავალიანების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება
(გაგრძელება)

ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას, სესხებსა და გადასახდელ ანგარიშებს, საბანკო ოვერდრაფტების და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების ჩათვლით.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე, ქვემოთ აღწერილის შესაბამისად:

სესხები

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, პროცენტიანი სესხების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს, აგრეთვე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ამორტიზაციის პროცესში.

ამორტიზებული ღირებულება დაანგარიშდება შესყიდვის ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხები

სესხების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდეგ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. სხვაობა მიღებულ თანხებსა და თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიან ღირებულებას შორის აღირიცხება როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი, რაც წარმოადგენს მშობელი კომპანიის დამატებით ინვესტიციას ჯგუფში.

ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები

ჯგუფის მიერ გამოცემული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები არის ისეთი კონტრაქტები, რომელთა მიხედვითაც უნდა განხორციელდეს გადახდა, რათა გარანტიის მფლობელს აუნაზღაურდეს ზარალი, რომელსაც ის განიცდის იმის გამო, რომ კონკრეტული დებიტორი ვერ დაფარავს დავალიანებას სავალო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად. ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რაც მერე კორექტირდება გარანტიის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯებით. ამის შემდეგ ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღისთვის წარმოდგენილი ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯების სავარაუდო ოდენობასა და დაგროვილი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის უდიდესით.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩაანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება. სხვაობა შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ერთმანეთთან გაიქვითება, ხოლო წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების გაქვითვის იურიდიული უფლება და არ არსებობს შემხვედრი მოთხოვნების ურთიერთგაქვითვის განზრახვა, რათა ერთდროულად მოხდეს აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა.

(ვ) სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები

ისეთი აქტივის შემენისთვის, აგებისა თუ წარმოებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი სესხის მიღების ხარჯები, რომლის მიზნობრივი მოხმარებისთვის ან რეალიზაციისთვის მომზადებასაც საკმაოდ დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება, როგორც აქტივის ღირებულების ნაწილი. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული ყველა დანარჩენი დანახარჯი დადგომისთანავე გატარდება პერიოდის ხარჯად. სესხის მიღების ხარჯი შედგება პროცენტისგან და სხვა ხარჯებისგან, რომლებსაც საწარმო გაიღებს სესხის მიღებასთან დაკავშირებით.

(ზ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია შესყიდვის ღირებულებით ან მშენებლობის თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ყოველდღიური ტექნიკური მომსახურების დანახარჯები, დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტების შემთხვევაში ასეთი ხარჯები მოიცავს ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლისა და სესხით სარგებლობის ხარჯებს, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

როდესაც აუცილებელია ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის დროდადრო გამოცვლა, ჯგუფი მათ ცვეთას აღრიცხავს ცალ-ცალკე, თითოეულის სასარგებლო გამოყენების ვადის მიხედვით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(ii) დაუმთავრებელი მშენებლობა

დაუსრულებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის მშენებლობის დროს გაწეულ შესაბამისად განაწილებულ პირდაპირ ცვლად ხარჯებს და ფიქსირებულ ზედნადებ ხარჯებს. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება აქტივების ექსპლუატაციაში მიღებიდან.

(iii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ერთეულის ნაწილის გამოცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ მოსალოდნელია ამ ნაწილიდან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება ჯგუფის მიერ და თუ შეიძლება მისი თვითღირებულების სარწმუნოდ შეფასება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მისი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის ოდენობით) აღიარებულია სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ პერიოდისთვის, რომლის განმავლობაშიც მოხდა აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი საარიცხო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(v) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო საშუალო ვადაა:

მილსადენები	35-50 წელი
შენობა-ნაგებობები	7-25 წელი
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	5-25 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები და ავეჯი	5-15 წელი
კომპიუტერები და აქსესუარები	5-15 წელი

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები ყოველწლიურად გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

(თ) არამატერიალური აქტივები

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას თვითღირებულებით აღირიცხება. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივების ღირებულება წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ფასდება, როგორც გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

არამატერიალური აქტივის ამორტიზაცია გამოითვლება დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ექვსწლიან ვადაზე.

განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების გაუფასურება ფასდება მაშინ, როდესაც არსებობს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდს და მოიცავს მარაგების შემენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

(კ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც მისი გაუფასურების დასადგენად აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო, ჯგუფი აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოძინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრის შემდგომი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი.

ჯგუფი გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები, ჩვეულებრივ, ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. გრძელვადიანი ზრდის ტემპი გამოითვლება და გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან დაკავშირებით აღიარებული გაუფასურების ზარალი პროპორციულად განაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აისახება.

ანგარიშგების ყოველ თარიღში ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი შემობრუნების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ აქტივი არ არის აღრიცხული გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც შემობრუნება აღირიცხება როგორც გადაფასების შედეგად გამოიწვია ზრდა.

(ლ) შემოსავლის აღიარება

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების აღიარება ხდება, როდესაც საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს იმ ოდენობით, რაც შეესაბამება ანაზღაურებას, რომლის მიღებასაც ჯგუფი მოელის ამ საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ.

ჯგუფი შემოსავლებთან დაკავშირებულ თავის შეთანხმებებს სპეციალურ კრიტერიუმებს ადარებს, რათა განსაზღვროს ამ შეთანხმებებში იგი პრინციპალად თუ პრინციპალის აგენტ მხარედ გამოდის.

ჯგუფმა დაასკვნა, რომ შემოსავლების მომტან გარიგებებში ის მოქმედებს პრინციპალის სახით (რადგან ის, ჩვეულებრივ, აკონტროლებს საქონელს და მომსახურებას მათი მომხმარებლისთვის გადაცემამდე).

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) შემოსავლის აღიარება (გაგრძელება)

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ჯგუფი ზოგადად აღიარებს შემდეგი ტიპის შემოსავლებს:

(i) ბუნებრივი აირის რეალიზაცია

ბუნებრივი აირის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება აბონენტებისთვის მისი მიწოდებისთანავე, რასაც აბონენტის მრიცხველის ჩვენება მოწმობს. ჯგუფი ძირითადად მექანიკურ მრიცხველებს იყენებს, რაც ჩვენების შესამოწმებლად საჭიროებს ჯგუფის თანამშრომლების ადგილზე მისვლას. მრიცხველის ჩვენება სისტემატურად მოწმდება, მინიმუმ თვეში ერთხელ, მაგრამ არა აუცილებლად ყოველი თვის ბოლო დღეს, რის გამოც გარკვეულ პერიოდებში ბუნებრივი აირი მიწოდებულია, მაგრამ მასზე ქვითარი გამოწერილი არ არის. მრიცხველის ჩვენებების წაკითხვის თარიღსა და სააღრიცხვო პერიოდის ბოლო თარიღს შორის დროითი სხვაობის გამო, ანგარიშგების ნებისმიერი თარიღისათვის ჯგუფს რეალურად გაყიდული აქვს გარკვეული რაოდენობის გაზი, რომელზეც აბონენტებისთვის ჯერ არ არის წარდგენილი ქვითრები. შემოსავლების გამოანგარიშება, რომლებზეც ჯერ არ არის წარდგენილი ქვითრები, დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრულ თარიღამდე მიწოდებული ბუნებრივი აირის მოცულობასთან, სხვადასხვა რაოდენობის აბონენტებს შორის მის განაწილებასა და მიწოდებასთან დაკავშირებული ტექნიკური დანაკარგების შეფასებაზე ანგარიშგების თარიღისათვის. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ განსხვავება ფაქტობრივ შემოსავლებს და სავარაუდო შემოსავლებს შორის, რომლებზეც ქვითრები ჯერ არ არის წარდგენილი, უმნიშვნელოა.

(ii) ქსელთან მიერთების საფასური

სემეკის (საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია) მიერ დადგენილი წესით, ჯგუფი გაზგამანაწილებელ ქსელთან მიერთებულ ახალ აბონენტებს მიერთების გარკვეულ გადასახადს აკისრებს. მიერთების ღირებულება გამოითვლება ახალი აბონენტების მიერთებაზე ჯგუფის მიერ გაწეული საინჟინერიო დანახარჯების საფუძველზე და რეგულირდება სემეკის მიერ. ხელმძღვანელობა ამ მომსახურებას განიხილავს ცალკე ღირებულებების შექმნად მომხმარებლისთვის და შემოსავალს აღიარებს ქსელთან მიერთების შემდეგ.

(iii) მომსახურების გაწევა

შემოსავლები, რომლებიც უკავშირდება მომხმარებლებისთვის ტექნიკური და საინჟინრო ხასიათის მომსახურების გაწევას, ასევე მომხმარებლებისთვის გაზმომარაგების ქსელის გაყვანასა და ჯგუფის ქსელთან მათ მიერთებას, როგორც წესი, მოკლევადიანი ხასიათის არის და მათი აღიარება ხდება მიღებისთანავე.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) შემოსავლის აღიარება (გაგრძელება)

(iv) საიჯარო შემოსავალი

ქონების ჩვეულებრივი იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე.

(v) საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოღებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავლები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში.

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას მომხმარებლისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ გადახდილ საფასურზე. თუ ჯგუფი მომხმარებელს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს მომხმარებლის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. ჯგუფი არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს ჯგუფის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს მომხმარებლისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც ჯგუფს მომხმარებლისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ მომხმარებელი გადახდას განახორციელებს ჯგუფის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც ჯგუფი გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) გადასახადები

(i) მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან საქართველოში არ იბეგრება. მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში. ამგვარი მოგება დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგვრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგების სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის (დღგ) თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, ასეთ შემთხვევაში, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება ხდება აქტივის შესყიდვის ღირებულების ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) გადასახადები (გაგრძელება)

დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა, რომელიც საგადასახადო ორგანოებისგან დაბრუნებას ან საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას ექვემდებარება, შედის ჩასათვლელ ან გადასახდელ დღე-ში და აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(iii) საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების წარდგენა ნატო საფუძველზე

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით. ამიტომ ჯგუფი თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ყველა საგადასახადო დავალიანებასა და მოთხოვნასთან დაკავშირებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

(ნ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ბანკში და სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთისგან.

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის ნაშთისგან ბანკში, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, რასაც აკლდება საბანკო ოვერდრაფტები, რადგან ისინი ითვლება ჯგუფის ფულადი სახსრების მართვის განუყოფელ ნაწილად.

(ო) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

(პ) იჯარა

იმის განსაზღვრა, შეთანხმება წარმოადგენს (ან მოიცავს) თუ არა იჯარას, ხდება იჯარის დასაწყისში, შეთანხმების არსიდან გამომდინარე. შეთანხმება წარმოადგენს ან შეიცავს იჯარას, თუ შეთანხმების შესრულება დამოკიდებულია კონკრეტული აქტივის ან აქტივების გამოყენებაზე და შეთანხმება იძლევა აქტივის ან აქტივების გამოყენების უფლებას მაშინაც კი, თუ ეს უფლება არ არის მკაფიოდ აღნიშნული შეთანხმებაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(3) იჯარა (გაგრძელება)

(i) *ჯგუფი, როგორც მოიჯარე*

საოპერაციო იჯარის გადასახდელების აღიარება ხდება საოპერაციო ხარჯად სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იჯარის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

(ii) *ჯგუფი, როგორც მეიჯარე*

იჯარას, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, რომელიც გამოიყენება საიჯარო შემოსავლის შემთხვევაში.

(ჟ) *სახელმწიფო გრანტები*

სახელმწიფო გრანტების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს სათანადო რწმუნება, რომ ასეთი გრანტი მიიღება და მასთან დაკავშირებული ყველა პირობა დაკმაყოფილდება. როდესაც გრანტი ეხება ხარჯების მუხლს, მისი სისტემატური აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელშიც აღირიცხება ამ გრანტით დასაფარი შესაბამისი დანახარჯები. როდესაც გრანტი უკავშირდება აქტივს, იგი შემოსავლად აღირიცხება თანაბარი ოდენობებით შესაბამისი აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

როდესაც ჯგუფი იღებს არაფულადი აქტივების გრანტებს, აქტივი და გრანტი აღირიცხება მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებით და აისახება მოგებაში ან ზარალში აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში თანაბარი წლიური გადახდებით, საბაზისო აქტივიდან სარგებლის მოხმარების ტენდენციის მიხედვით.

5. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ჯგუფმა პირველად გამოიყენა ფასს (IFRS) 15 და ფასს (IFRS) 9. ამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტების მიღებით გამოწვეული ცვლილებების ხასიათი და ეფექტი ქვემოთ არის აღწერილი.

რამდენიმე სხვა ცვლილება და ინტერპრეტაცია პირველად იქნა გამოყენებული 2018 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 15 – ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს (IFRS) 15 *“ჩაანაცვლებს ბასს”* (IAS) 11-ს *“სამშენებლო ხელშეკრულებები, ბასს”* (IAS) 18-ს *შემოსავალი* და შესაბამისი ინტერპრეტაციებს. ამასთან შეზღუდული გამოწვევის სახით იყენებს მათ მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან ყველა ამონაგებზე. ფასს (IFRS) 15 ადგენს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვის ხუთ-საფეხურიან მოდელს და მოითხოვს, რომ ამგვარი შემოსავლების აღიარება მოხდეს იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის მომხმარებლისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ.

ფასს (IFRS) 15 საწარმოებისგან მოითხოვს მსჯელობის გამოყენებას და მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში ყველა შესაბამისი ფაქტის და ვითარების გათვალისწინებას მოდელის ყველა საფეხურზე. სტანდარტი ასევე განსაზღვრავს ხელშეკრულების მიღებასთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯების და ხელშეკრულების შესრულებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯების აღრიცხვას.

ჯგუფმა ახალი სტანდარტი მისი ძალაში შესვლის თარიღში მიიღო. ჯგუფმა ჩაატარა ფასს (IFRS) 15-ის მიღების გავლენის დეტალური ანალიზი და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანიის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე მას გავლენა არ ჰქონია.

(a) საქონლის გაყიდვა და მომსახურებების გაწევა

ჯგუფი აღიარებს ამონაგებს საქონლის გაყიდვიდან და მომსახურების გაწევიდან, გაყიდული საქონლის და გაწეული მომსახურების ფაქტიური მოცულობების საფუძველზე. ფასს (IFRS) 15-ის გამოყენება საქონლის ან მომსახურების ხელშეკრულებებთან მიმართებაში არ მოქმედებს ჯგუფის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგების შემოსავალზე.

ფასს (IFRS) 15-ის გამოყენებისას ჯგუფი ითვალისწინებს შემდეგს:

(i) ცვალებადი ანაზღაურება

ფასს (IFRS) 15-ის მიხედვით, სავალდებულოა სავარაუდო ცვალებადი ანაზღაურების შეზღუდვა შემოსავლის გადაჭარბებით აღიარების თავიდან ასაცილებლად. ცვალებადი ანაზღაურება შესული არ არის მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში, ფასდაკლებების, საკრედიტო გადახდების ფასდათმობების, შეღავათების, შედეგებზე დაფუძნებული ბონუსების ან სხვა მსგავსი ერთეულების არარსებობის გამო. შესაბამისად, სტანდარტის ხსენებულ განახლებას არ ექნება გავლენა ჯგუფის შემოსავლის აღიარებაზე.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

(ii) პრინციპალის და აგენტის საკითხები

ფასს (IFRS) 15 მოითხოვს იმის შეფასებას, ჯგუფი აკონტროლებს თუ არა კონკრეტულ საქონელს ან მომსახურებას, მის მომხმარებელზე/მომხმარებლის კლიენტზე გადაცემამდე. ჯგუფი განსაზღვრავს, რომ ის მოქმედებს პრინციპალის სახით ყველა ხელშეკრულებაში, რომლის საფუძველზეც ხდება შემოსავლის აღიარება (რადგან ის აკონტროლებს დაპირებულ მომსახურებას მის მომხმარებლისთვის ან მომხმარებლის კლიენტისთვის გაწევამდე).

(iii) მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები

მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები სახელშეკრულებო ვალდებულებებს წარმოადგენს. სახელშეკრულებო ვალდებულებები არის საქონლის ან მომსახურების მყიდველის წინაშე არსებული ვალდებულებები, ვისგანაც ჯგუფმა მიიღო შესაბამისი ანაზღაურება. თუ მყიდველი ანაზღაურებას მოახდენს ჯგუფის მიერ მისთვის პროდუქტის ან მომსახურების გადაცემამდე (გაწევამდე), სახელშეკრულებო ვალდებულება აღიარდება გადახდის განხორციელების მომენტში ან იმ დროს, როდესაც გადახდის ვალდებულება დადგება (რომელსაც ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც ჯგუფი შეასრულებს შესაბამის ვალდებულებებს.

ფასს (IFRS) 15-ის ფარგლებში, ჯგუფმა უნდა განსაზღვროს არსებობს თუ არა ამგვარ ხელშეკრულებებში მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტი.

ჯგუფი თავისი მომხმარებლებისგან მხოლოდ მოკლევადიან ავანსებს იღებს. ისინი აისახება სახელშეკრულებო ვალდებულებების ნაწილის სახით. ჯგუფმა განსაზღვრა, რომ პერიოდი ჯგუფის მიერ მომხმარებლისთვის მომსახურების გაწევიდან, მომსახურების ანაზღაურებამდე შედარებით მოკლეა. შესაბამისად, ჯგუფმა დაასკვნა, რომ ხსენებული ხელშეკრულებები არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს.

(b) წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნები

ჯგუფმა შეაფასა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენისა და მასში ინფორმაციის წარმოდგენის მოთხოვნები და დაასკვნა, რომ მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებით საჭირო არ არის დამატებითი ინფორმაციის წარდგენა.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული და ამ თარიღის შემდეგ ყოველწლიური პერიოდებისთვის. ეს სტანდარტი ფინანსური ინსტრუმენტების აღრიცხვის სამივე ასპექტს აერთიანებს: კლასიფიკაცია და შეფასება, გაუფასურება და ჰეჯირების აღრიცხვა.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ჯგუფმა ფასს (IFRS) 9 რეტროსპექტულად გამოიყენა, თავდაპირველად 2018 წლის 1 იანვარს. ჯგუფის ხელმძღვანელობამ მიიღო გადაწყვეტილება არ მოახდინოს შედარებადი ინფორმაციის გადაანგარიშება 2017 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული და შემდგომი პერიოდისთვის, რადგან:

- ▶ შედარებადი ინფორმაცია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ განხილულია ბასს (IAS) 39-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნების შესაბამისად (მე-12, მე-13 მე-14 და მე-19 შენიშვნები);
- ▶ 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის ცვლილება აღიარდება კაპიტალში ცვლილებების საბოლოო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის. ამგვარი ცვლილების თანხა შეადგენს 3,137 ლარს და ის სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებს უკავშირდება.

(ა) კლასიფიკაცია და შეფასება

ფასს (IFRS) 9-ის ფარგლებში, სასესხო ინსტრუმენტები შემდგომში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. კლასიფიკაცია ორ კრიტერიუმს ეფუძნება: ჯგუფის ბიზნეს მოდელი აქტივების სამართავად; და წარმოადგენს თუ არა ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, 'მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს' (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ჯგუფის ბიზნეს მოდელის შეფასება განხორციელდა სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღში – 2018 წლის 1 იანვარს და ის ეფუძნებოდა აქტივების თავდაპირველი აღიარების მდგომარეობით არსებულ ფაქტებს და ვითარებებს.

ფასს (IFRS) 9-ის კლასიფიკაციის და შეფასების მოთხოვნებს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ჯგუფზე. ახალი მოთხოვნების საფუძველზე, ჯგუფი კვლავ ახდენს მისი ფინანსური აქტივების ამორტიზებული ღირებულებით კლასიფიცირებას.

კაპიტალის ინვესტიცია ლისტინგში არ შესულ დაურეგისტრირებელ კომპანიაში, რომელიც კლასიფიცირდება გასაყიდად გამიზნულ ფინანსურ აქტივებად 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლასიფიცირდება და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ მოგებაში აღრიცხული კაპიტალის ინვესტიციის სახით, დაწყებული 2018 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფმა გადაწყვიტა გამოუთხოვადად მოეხდინა მისი ლისტინგში არ შესული კაპიტალის ინვესტიციის ამ კატეგორიად კლასიფიკაცია თავდაპირველი გამოყენების თარიღში, რადგან მას აქვს სურვილი განჰყრეტად მომავალშიც ფლობდეს ამ ინვესტიციებს. ჯგუფის ლისტინგში არ შესული კაპიტალის ინვესტიციის კლასიფიკაციის ცვლილებას გავლენა არ ჰქონია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაში ცვლილებები არ მომხდარა.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

(b) გაუფასურება

ფასს (IFRS) 9-ის მიღებამ შეცვალა ჯგუფის მიერ ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალის აღრიცხვა, ბასს (IAS) 39-ის განცდილი ზარალის მეთოდის მომავალზე ორიენტირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდით ჩანაცვლების გზით. ფასს (IFRS) 9 ჯგუფისგან მოითხოვს აღიაროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის (რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში) და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის.

ფასს (IFRS) 9-ის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოთხოვნების მიღებამ 2018 წელს გამოიწვია ჯგუფის სასესხო ფინანსური აქტივების რეზერვის 3,137 ლარით ზრდა.

სხვა სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ქვემოთ მოცემულ სტანდარტებს/ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 იანვარს, გავლენა არ ჰქონიათ კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობაზე ან საქმიანობის კონსოლიდირებულ შედეგებზე:

- ▶ ფასიკ (IFRIC) 22-ის ინტერპრეტაცია „ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში და ანაზღაურება ავანსად“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 40-ში „საინვესტიციო ქონების გადატანა“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 2-ში „აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციების კლასიფიკაცია და შეფასება“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 4-ში ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება ფასს (IFRS) 4-თან „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ ერთად;
- ▶ ბასს (IAS) 28-ის ცვლილება „ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ – განმარტება, რომ ინვესტიციის ობიექტების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მოგებაში ან ზარალში ასახვით თითოეული ინვესტიციის შემთხვევაში ინდივიდუალურად უნდა მოხდეს“;
- ▶ ფასს (IFRS) 1-ის ცვლილება „(ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – მოკლევადიანი გამოწვევების გაუქმება მათთვის, ვინც ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტებს პირველად იყენებს“.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს (IFRS) 16 – იჯარა

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ის ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფასიკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს (IFRS) 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და ის მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე, ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით, ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამოწვევის მოიჯარეებისთვის – „დაბალი ღირებულები მქონე“ აქტივების (მაგ. პერსონალური კომპიუტერები) იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე.ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე.ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას საბაზისო აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე.ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ხარჯი.

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს (IFRS) 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს (IAS) 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორითაც ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით და გამოიწნავს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს (IFRS) 16-ით, რომელიც მოქმედია 2019 წლის 1 იანვარს და ამ თარიღის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის, როგორც მოიჯარეებს, ისე – მეიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს (IAS) 17-ის საფუძველზე ხდებოდა. ნებადართულია ნაადრევი გამოყენება, თუმცა საწარმოს მიერ ფასს (IFRS) 15-ის გამოყენებაზე ადრე არა. მოიჯარემ შეიძლება გადაწყვიტოს სტანდარტის გამოყენება მთლიანად რეტროსპექტული ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით. სტანდარტის გარდამავალი დებულებები გარკვეულ შეღავათებს ითვალისწინებს.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ჯგუფი გეგმავს ფასს (IFRS) 16-ის მიღებას მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის საფუძველზე. ჯგუფი სტანდარტს გამოიყენებს იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც წინასწარ განისაზღვრება იჯარებად ბასს (IAS) 17-ის გამოყენებით. შესაბამისად, ჯგუფი სტანდარტს გამოიყენებს იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც წინასწარ არ განისაზღვრება იჯარად ბასს (IAS) 17-ის გამოყენებით. ჯგუფი ამ სტანდარტით შემოთავაზებულ გამონაკლისებს გამოიყენებს საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის, რომლისთვისაც იჯარის ვადა სრულდება თავდაპირველი გამოყენებიდან 12 თვის განმავლობაში, ასევე საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის, რომლისთვისაც საბაზისო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს.

საანგარიშგებო თარიღში ჯგუფი ფასს (IFRS) 16-ის გავლენის ანალიზს ატარებს, რაც მოსალოდნელია, რომ გავლენას იქონიებს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 1 იანვრით დაწყებული პერიოდისთვის, რაც მოიცავს გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების ზრდას, საიჯარო ვალდებულებების ზრდას და გაუნაწილებელი მოგების კლებას.

ქვემოთ მოცემულია სხვა ცვლილებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა, და რომლებიც ჯგუფზე არ ვრცელდება:

- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“;
- ▶ ფასიკ (IFRIC) 23-ის ინტერპრეტაცია „მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-ში: „საავანსო გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 10-სა და ბასს (IAS) 28-ში: „აქტივების გაყიდვა ან კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 19-ში: „ცვლილებები ბასს (IAS) 19-ში „გეგმის შეცვლა, შეკვეცა ან საბოლოო ანგარიშსწორება“;
- ▶ ბასს (IAS) 19-ის ცვლილება: „გრძელვადიანი ინტერესები მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში“;
- ▶ ყოველწლიური გაუმჯობესებები 2015-2017 წ.წ. ციკლი (გამოშვებული 2017 წლის დეკემბერში):
 - ▶ ფასს (IFRS) 3 „საწარმოთა გაერთიანება“;
 - ▶ ფასს (IFRS) 11 „ერთობლივი საქმიანობა“;
 - ▶ ბასს (IAS) 12 „მოგებიდან გადასახადები“;
 - ▶ ბასს (IAS) 23 „ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები“.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მსჯელობები, შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

განსხვავებები ვადებში

ბუნებრივი აირის რეალიზაციის აღიარება ხდება აბონენტის მიერ მრიცხველის ჩვენების მიხედვით გაზის მოხმარების საფუძველზე. მრიცხველის ჩვენებების წაკითხვის თარიღსა და სააღრიცხვო პერიოდის ბოლო თარიღს შორის დროითი სხვაობის გამო, ანგარიშგების ნებისმიერი თარიღისათვის ჯგუფს რეალურად გაყიდული აქვს გარკვეული რაოდენობის ბუნებრივი აირი, რომელზეც არ არის წარდგენილი ქვითრები აბონენტებისთვის. შემოსავლების გამოანგარიშება, რომლებზეც ჯერ არ არის წარდგენილი ქვითრები, დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრულ თარიღამდე მიწოდებული ბუნებრივი აირის მოცულობასთან, სხვადასხვა რაოდენობის მომხმარებელთა შორის მის განაწილებასა და მიწოდებასთან დაკავშირებული ტექნიკური დანაკარგების შეფასებასთან ანგარიშგების თარიღისათვის. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ განსხვავება ფაქტობრივ შემოსავლებს და სავარაუდო შემოსავლებს შორის, რომლებზეც ქვითრები ჯერ არ არის წარდგენილი, უმნიშვნელოა.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ გაზის ახალი აბონენტის ქსელთან მიერთების შედეგად წარმოქმნილი შემოსავალი არის ცალკე მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი და მას აღიარებს გაზგამანაწილებელ ქსელთან აბონენტის მიერთებისას.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისთვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. ჯგუფმა თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. არსებული ვითარებები და დაშვებები მომავალ განვითარებებს ეხება, თუმცა ისინი შესაძლოა შეიცვალოს ზაზარზე მომხდარი ცვლილებების ან ისეთი ვითარებების შესაბამისად, რომლებიც ჯგუფის კონტროლს არ ექვემდებარება. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მსჯელობები, შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

ჯგუფი რეზერვებს აღიარებს სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და იყენებს სტანდარტის გამარტივებულ მიდგომას.

ხელმძღვანელობამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაიანგარიშა ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ვადის გათვალისწინებით. ჯგუფმა გამოიყენა მისი საკრედიტო ზარალის გამოცდილების გათვალისწინებით მომზადებული ანარიცხის მოდელი, რომელიც მოვალეების მომავალზე ორიენტირებულ ფაქტორებს და ეკონომიკურ გარემოს მოერგო.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში), ჯგუფმა განსაზღვრა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო.

ამგვარად, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეფასებული არაუზრუნველყოფილი თანხების რეზერვი 23,917 ლარის (2017 წ.: 21,742 ლარი) ოდენობით სავალო ფინანსური აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული შესაძლო ზარალის საუკეთესო შეფასებაა (მე-9 და მე-12 შენიშვნები).

პოტენციური საგადასახადო ვალდებულებების შეფასება

არსებობს გაურკვევლობები რთული საგადასახადო რეგულაციების ინტერპრეტაციასთან მიმართებაში. ჯგუფი გონივრული შეფასებების საფუძველზე ქმნის გარკვეულ ანარიცხებს საგადასახადო ორგანოების მხრიდან შემოწმების შესაძლო შედეგებისთვის. ანარიცხების დონეს განსაზღვრავს რამდენიმე ფაქტორი, კერძოდ წინა საგადასახადო შემოწმებებიდან მიღებული გამოცდილება და დასაბეგრი კომპანიისა და შესაბამისი საგადასახადო ორგანოს მიერ საგადასახადო კოდექსის განსხვავებული ინტერპრეტაცია. ინტერპრეტაციის ამგვარი განსხვავებები შესაძლოა წარმოიშვას მრავალ საკითხთან დაკავშირებით, ქვეყანაში უპირატესად არსებული ვითარებებიდან გამომდინარე. 21-ე შენიშვნაში განხილულია სხვა საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

როდესაც კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასებით ვერ ხერხდება, მათი სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასების მეთოდების, მათ შორის დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელის გამოყენებით. წილობრივი ინსტრუმენტისთვის ფულადი ნაკადები წარმოიშვება მომდევნო ხუთი წლის ბიუჯეტიდან. სამართლიანი ღირებულების თანხა მგრძნობიარეა დისკონტირების განაკვეთის მიმართ, ექსტრაპოლაციური მიზნებისთვის. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის გაკეთებული ძირითადი დაშვებები, მგრძნობელობის ანალიზის ჩათვლით, უფრო დაწვრილებით მე-11 შენიშვნაშია განმარტებული.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. შემოსავალი

	2018	2017
ბუნებრივი აირი – საბითუმო რეალიზაცია	692,717	687,956
ბუნებრივი აირი – კომუნალური მომსახურება	164,576	149,880
გაზიფიკაციის, დამონტაჟების და სარემონტო მომსახურება (ა)	31,326	29,119
შემოსავალი სახელმწიფო გრანტიდან (მე-17 შენიშვნა)	189	189
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	7,103	1,437
სულ შემოსავალი	895,911	868,581

(ა) ჯგუფი ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს უწევს გაზიფიკაციის, სამონტაჟო და სარემონტო მომსახურებას. ამ მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება შესაბამისი სამუშაოების დასრულებისთანავე.

ჯგუფმა აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2018	2017
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	261,108	287,313
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	4,253	8,547

სავაჭრო დებიტორული დავალიანების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საზღაურის მიღების უფლება უპირობო ხდება. კომუნალური ბუნებრივი აირის გაყიდვიდან სავაჭრო დებიტორული დავალიანება გამოხატულია ლარში და მას 30-დღიანი ვადა აქვს. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ბუნებრივი გაზის ბითუმად გაყიდვიდან ლარში და აშშ დოლარშია გამოხატული და მას, როგორც წესი, 60-დღიანი ვადა აქვს. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება უპროცენტოა.

2018 წელს ბუნებრივი აირის ერთერთი უმსხვილესი (საბითუმო) მომხმარებლისგან მიღებულმა გადახდამ 311,542 ლარი შეადგინა, რამაც გამოიწვია ამავე წელს სავაჭრო დებიტორული დავალიანების 26,205 ლარით კლება.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები ითვლება მომხმარებლებისგან მიღებულ საზღაურად და წარმოადგენს ჯგუფის ვალდებულებას, გადასცეს საქონელი ან მომსახურება გაუწიოს ამ მომხმარებლებს. ჯგუფის 4,253 ლარის ოდენობით სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება მოსალოდნელია 2019 წლის შემოსავლის სახით, რომელიც უკავშირდება საანგარიშგებო თარიღში დაუკმაყოფილებელ შესასრულებელ ვალდებულებებს.

2018 წელს ჯგუფმა აღიარა 8,547 ლარის ოდენობის შემოსავალი, რომელიც აისახა სახელშეკრულებო ვალდებულებებში საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში. 2018 წელს სახელშეკრულებო ვალდებულებებში მნიშვნელოვანი კლება უმეტესწილად გამოწვეული იყო ბუნებრივი აირის ერთერთი უმსხვილესი (საბითუმო) მომხმარებლისგან მიუღებელი ავანსებით (2017 წ.: 5,306 ლარი) და შესაბამისად 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნულოვანი ნაშთი აღირიცხა.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

8. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2018	2017
გაზიფიკაციის, შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების დანახარჯები	21,008	18,148
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	6,080	5,708
ობიექტების იჯარა	5,319	3,021
საწვავი	2,189	1,899
ბუნებრივი აირის სისტემის რეგულირების მოსაკრებელი	2,100	1,398
ბანკის საკომისიო	2,093	3,220
საგადასახადო ჯარიმები (ა)	1,833	–
პროფესიული მომსახურება	1,378	998
სამგზავრო და წარმომადგენლობითი ხარჯები	1,375	875
სათადარიგო ნაწილების ჩამოწერა	858	1,458
პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯები	851	828
კომუნალური მომსახურება და კავშირგაბმულობა	822	770
ქველმოქმედება და სპონსორობაზე	464	301
სარეკლამო ხარჯები	170	74
დაზღვევა	91	181
სხვა	3,756	3,935
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	50,387	42,814

(ა) საგადასახადო ჯარიმები მოიცავს გარკვეული საგადასახადო დავალიანებების დაგვიანებით გადახდის გამო დაკისრებულ ჯარიმებს.

9. შექმნილი და გაუქმებული ანარიცხები, წმინდა

2018 და 2017 წლებში ანარიცხებსა და რეზერვებში მოძრაობის ანალიზი ასეთია:

	სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (ა)	გრძელვადიან აქტივებში გადახდილი ავანსები (ბ)	სხვა აქტივები (ა)	სულ
2017 წლის 1 იანვარი	21,742	372	–	22,114
შექმნილი ანარიცხები	1,275	–	–	1,275
ანარიცხების ჩამოწერა	(1,275)	–	–	(1,275)
2017 წლის 31 დეკემბერი	21,742	372	–	22,114
ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი სტანდარტის მიღების ეფექტი	3,137	–	–	3,137
2018 წლის 1 იანვარი	24,879	372	–	25,251
(შემობრუნებული)/შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	(962)	(372)	348	(986)
2018 წლის 31 დეკემბერი	23,917	–	348	24,265

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. შექმნილი და გაუქმებული ანარიცხები, წმინდა (გაგრძელება)

(ა) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების და სხვა აქტივებისთვის

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება მაშინ, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ მომხმარებელი ვერ აკმაყოფილებს გადახდის ვალდებულებებს, რასაც უმეტეს შემთხვევაში საფუძვლად უდევს აღნიშნული მომხმარებლის ვადაგადაცილებული დებიტორული დავალიანების არსებობა (მე-12 შენიშვნა).

(ბ) გრძელვადიანი აქტივების რეზერვი

ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსების რეზერვი იქმნება გაზიფიკაციის პროექტებთან დაკავშირებით კონტრაქტორებისთვის გადახდილი ავანსებისთვის. რეზერვი იქმნება მაშინ, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ კონტრაქტის არ შეასრულებს შესაბამისი სამშენებლო ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს. უკვე შექმნილი რეზერვის შემობრუნება ხდება კონტრაქტებისგან გარკვეული სამშენებლო სამუშაოების დაგვიანებით ჩაბარების შემთხვევაში.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. ძირითადი საშუალებები

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	მიწა	მილსადენები	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და ალჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები და ავეჯი	კომპიუტერები და აქსესუარები	დაუმთავრებელი შენებლობა	სულ
თვითღირებულება								
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	2,681	504,572	4,673	5,320	6,370	6,407	8,952	538,975
შესყიდვები	4	–	–	–	–	1,477	144,724	146,205
გასვლები	(75)	(2,310)	–	(15)	(358)	(1,177)	–	(3,935)
გადატანები	–	148,082	–	141	7	–	(148,230)	–
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	2,610	650,344	4,673	5,446	6,019	6,707	5,446	681,245
შესყიდვები	–	–	–	–	1,816	–	48,298	50,114
შვილობილი კომპანიების შესყიდვა (26-ე შენიშვნა)	–	8,787	–	–	–	–	–	8,787
გასვლები	(56)	(1,473)	(160)	(317)	(1,046)	(157)	–	(3,209)
გადატანები	–	52,226	–	–	(1,163)	–	(51,063)	–
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	2,554	709,884	4,513	5,129	5,626	6,550	2,681	736,937
ცვეთა								
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	–	98,737	1,332	3,359	3,347	3,672	–	110,447
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	14,889	220	614	1,227	502	–	17,452
გასვლები	–	(1,715)	–	(10)	(110)	–	–	(1,835)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	–	111,911	1,552	3,963	4,464	4,174	–	126,064
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	15,809	994	370	1,233	369	–	18,775
გასვლები	–	(731)	(55)	(271)	(878)	(172)	–	(2,107)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	–	126,989	2,491	4,062	4,819	4,371	–	142,732
წმინდა საბალანსო ღირებულება								
2017 წლის 31 დეკემბერს	2,610	538,433	3,121	1,483	1,555	2,533	5,446	555,181
2018 წლის 31 დეკემბერს	2,554	582,895	2,022	1,067	807	2,179	2,681	594,205

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მილსადენებით უზრუნველყოფილია ადგილობრივი ბანკებიდან აღებული სესხები (მე-16 შენიშვნა).

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

11. გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხულ კაპიტალის ინვესტიციებს, რაც წარმოადგენს ლისტიგში არ შეყვანილი კომპანიის ჩვეულებრივ აქტივებში ინვესტიციას. 2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი სს „საქორგაზში“ ფლობს არასაკონტროლო პაკეტს 4,98%-ის ოდენობით. სს „საქორგაზი“ საქართველოს რეგიონებში იურიდიულ და ფიზიკურ პირებზე ყიდის ბუნებრივ აირს გაზგამანაწილებელი ქსელის მეშვეობით. კაპიტალის ინვესტიცია სს „საქორგაზში“, რომელიც კლასიფიცირდება გასაყიდად გამიზნულ ფინანსურ აქტივებად 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლასიფიცირდება და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ მოგებაში აღრიცხული კაპიტალის ინვესტიციის სახით, 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული. ჯგუფმა გადაწყვიტა გამოუთხოვადად მოეხდინა მისი ლისტიგში არ შესული კაპიტალის ინვესტიციის ამ კატეგორიად კლასიფიკაცია თავდაპირველი გამოყენების თარიღში, რადგან, ის გეგმავს განჭვრეტად მომავალშიც ფლობდეს ამ ინვესტიციას.

2018 და 2017 წლებში ჯგუფს არ მიუღია დივიდენდები თავისი კაპიტალის ინვესტიციიდან.

ინვესტიციას არ აქვს აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასი. ლისტიგში არ შესული კაპიტალის ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულება შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელის გამოყენებით. შეფასება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მოდელის ამოსავალი მონაცემების, მათ შორის საპროგნოზო ფულადი ნაკადების, დისკონტირების განაკვეთის, საკრედიტო რისკის და არასტაბილურობის შესახებ კონკრეტული დაშვებების გაკეთებას. დიაპაზონში სხვადასხვა შეფასებების ალბათობა შესაძლოა შეფასდეს გონივრულ ფარგლებში და ისინი გამოიყენება სამართლიანი ღირებულების ხელმძღვანელობისეულ შეფასებაში ლისტიგში არ შესული ამ კაპიტალის ინვესტიციისთვის. შეფასების შედეგად, კაპიტალის ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების თანხა ჩაითვალა უმნიშვნელო ღირებულებად ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის. შესაბამისად, კაპიტალის ინვესტიცია ნულოვანი ღირებულებით შეფასდა.

12. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ბუნებრივი აირის გაყიდვიდან (საბითუმო)	194,294	198,037
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ბუნებრივი აირის გაყიდვიდან (კომუნალური)	59,134	72,173
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება გაზიფიკაციიდან	17,378	16,830
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ტექნიკური სამუშაოებიდან და სხვა მომსახურებიდან	14,219	22,015
გამოკლებული: რეზერვი (მე-9 შენიშვნა)	(23,917)	(21,742)
	261,108	287,313

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს პროცენტი არ ერიცხება და მათი ვადა, როგორც წესი, 30-60 დღეა.

ანალიზი სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით ჯგუფისთვის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	30 დღეზე ნაკლები	30-60 დღე	61-90 დღე	90 დღეზე მეტი	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	0.57%	0.40%	0.48%	32.79%	8.39%
მთლიანი შეფასებული მოსალოდნელი დეფოლტირებული საბალანსო ღირებულება	169,937	26,010	19,717	69,361	285,025
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	971	105	95	22,746	23,917

ანალიზი სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით ჯგუფისთვის 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	30 დღეზე ნაკლები	30-60 დღე	61-90 დღე	90 დღეზე მეტი	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	0.00%	17.11%	32.97%	19.52%	7.03%
მთლიანი შეფასებული მოსალოდნელი დეფოლტირებული საბალანსო ღირებულება	200,323	15,340	6,582	86,810	309,055
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	2,625	2,170	16,947	21,742

90 დღეზე მეტი პერიოდით ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაშთი ძირითადად შედგება „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის“ ჯგუფის დავალიანებისგან. ჯგუფი არის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო, რომლის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის „სოკარი“. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებასთან დაკავშირებით რისკები არ აქვს, რადგან ჯგუფს საბოლოო მშობელი კომპანია აკონტროლებს, რომელსაც, თავის მხრივ, აკონტროლებს აზერბაიჯანის რესპუბლიკა, და ამრიგად, ის გასწევს სუვერენულ საკრედიტო რისკს.

13. გაცემული სესხები

2012 წლის 21 დეკემბერს კომპანიასა და შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმს“ (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო) შორის გაფორმდა სასესხო ხელშეკრულება 60,000 ლარზე. სესხის პროცენტი იყო 16%, ვადა კი განისაზღვრა 2014 წლის 31 დეკემბრამდე. სესხის ძირითადი მიზანი იყო შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის“ მხარდაჭერა საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობაში.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

13. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2013 წლის 1 დეკემბერს მხარეებმა გააფორმეს შეცვლილი ხელშეკრულება. საპროცენტო განაკვეთი შემცირდა 10%-მდე, სესხის ძირითადი თანხა გაიზარდა 90,000 ლარამდე და დაფარვის ვადა გაგრძელდა 2016 წლის 31 დეკემბრამდე. 2016 წლის 31 დეკემბერს მხარეებმა ხელშეკრულება შეცვალეს და სესხის დაფარვის ვადა 2017 წლის 31 დეკემბრამდე გააგრძელეს. 2017 წლის 31 დეკემბერს მხარეებმა ხელშეკრულება შეცვალეს და სესხის დაფარვის ვადა 2018 წლის 31 დეკემბრამდე გააგრძელეს.

2018 წლის 31 დეკემბერს მხარეებმა ხელშეკრულება შეცვალეს და სესხის დაფარვის ვადა 2022 წლის 31 დეკემბრამდე გააგრძელეს. გაცემული სესხების მთლიანი ოდენობა, შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლუმისგან“ მისაღები პროცენტის ჩათვლით, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 33,832 ლარი (2017 წ.: 34,034 ლარი). 2018 წლის განმავლობაში სესხზე დარიცხულმა პროცენტმა შეადგინა 2,026 ლარი (2017 წ.: 2,112 ლარი) (22-ე შენიშვნა).

14. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	7	7
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში	2,228	4,882
	2,235	4,889

ფულადი სახსრები განთავსებულია წამყვან ქართულ ბანკებში. ფულად ანგარიშებს ერიცხება პროცენტი, რომლის ოდენობაც უმნიშვნელოა.

15. კაპიტალი

ჯგუფის საწესდებო კაპიტალი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის 147,294 ლარს შეადგენს (2017 წ.: 147,294 ლარი). 2017 წლის 20 აპრილს მშობელი კომპანიის პარტნიორებმა გადაწყვიტეს ჯგუფის საწესდებო კაპიტალის გაზრდა 40,000,000 აშშ დოლარის ოდენობით მფლობელის მიერ კაპიტალში შენატანის სახით. მშობელმა კომპანიამ ჯგუფის საწესდებო კაპიტალი გაზარდა 36,800,000 აშშ დოლარის ფულადი სახსრებით (89,669 ლარი) და გაცემულ სესხზე ჯგუფისგან მისაღები სასესხო დავალიანებიდან 3,200,000 აშშ დოლარის (7,939 ლარი) გარდაქმნით.

დამატებით შეტანილი კაპიტალი წარმოდგენილია მშობელი კომპანიის მიერ საწესდებო კაპიტალში დამატებით განხორციელებული შენატანებით და მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხის ტრანშების სამართლიან ღირებულებასა და თავდაპირველად აღიარებისას არსებულ ნომინალურ ღირებულებას შორის სხვაობით.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

16. სესხები

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი		
მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხი	75,696	86,189
სესხი შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმისგან“	40,311	–
სხვა გრძელვადიანი სესხები	61,424	32,947
	177,431	119,136
მიმდინარე		
სხვა მოკლევადიანი სესხები	185,619	160,425
	185,619	160,425

გადაუხდელი სესხებისა და კრედიტების ვადები და პირობები:

		2018 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
	ხელშეკრულების ვადა		
მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხი (ა)	2020 წლის 15 აგვისტო	75,696	86,189
სესხი შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმისგან“ (ა)	2020 წლის 31 დეკემბერი	40,311	–
ადგილობრივი ბანკებისგან მიღებული სესხები (ბ)	2019-2020	247,043	193,372
		363,050	279,561

(ა) მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხი

2012 წლის 10 ივლისის მდგომარეობით, მშობელი კომპანიისგან მიღებული საკრედიტო ლიმიტის ოდენობა 115,000,000 აშშ დოლარს შეადგენდა (189,474 ლარი) და მისი დაფარვის თარიღი იყო 2019 წლის 15 აგვისტო – ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდის თარიღი.

2017 წლის 27 იანვარს სასესხო ხელშეკრულების პირობები გადაიხედა, კერძოდ, პროცენტი შემცირდა და სესხის დაფარვის ვადა 2020 წლის 15 აგვისტომდე გაგრძელდა. 2017 წლის ოქტომბერში 3,200,000 აშშ დოლარის ოდენობით პროცენტი გარდაიქმნა ჯგუფის საწესდებო კაპიტალად (მე-15 შენიშვნა).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო ლიმიტის ფარგლებში აუთვისებელი სასესხო ვალდებულება 105,120,000 აშშ დოლარს (2017 წ.: 105,120,000 აშშ დოლარი) შეადგენდა. ამ თანხების ასათვისებლად საჭირო იქნება მშობელი კომპანიისგან დამატებითი ანაზღაურების მიღება, ამიტომ ხელმძღვანელობა ამ კრედიტს დაუყოვნებლივ ხელმისაწვდომად არ მიიჩნევს.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

16. სესხები (გაგრძელება)

(ბ) ადგილობრივი ბანკებისგან მიღებული სესხები

ადგილობრივ ბანკებთან გაფორმებული გარკვეული სასესხო ხელშეკრულებები ჯგუფს ფინანსურ და არაფინანსურ ვალდებულებებს აკისრებს. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფს დარღვეული ჰქონდა ამ სესხებიდან ზოგიერთის პირობები, საერთო საბალანსო ღირებულებით 235,442 ლარი. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ყველა დარღვევაზე აქვს მიღებული მოთხოვნის უფლების დათმობის წერილები, რითაც ბანკები მინიმუმ 2019 წლის 31 დეკემბრამდე თმობენ სესხის პირობების დარღვევის გამო დავალიანების დაფარვის მოთხოვნის უფლებას. ჯგუფი არ მოელის ამ სესხებიდან რომელიმეს დაფარვას მათი სახელშეკრულებო ვადის გასვლამდე.

(გ) შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმისგან“ მიღებული სესხი

2018 წლის 11 დეკემბერს ჯგუფმა შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმისგან“ მიიღო სესხი 15,000,000 აშშ დოლარის ოდენობით. სესხის ძირის და პროცენტის დაფარვის თარიღი არის 31 დეკემბერი 2020 წელი.

(დ) ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

2018 წელს მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხის საპროცენტო ხარჯმა 2,029 ლარი (2017 წ.: 6,261 ლარი) შეადგინა.

ადგილობრივი ბანკებისგან აღებულ სესხებზე საპროცენტო ხარჯი გაუტოლდა 24,876 ლარს (2017 წ.: 17,190 ლარი).

2018 წელს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმისგან“ მიღებული სესხის საპროცენტო ხარჯმა 4,918 ლარი (2017 წ.: 0 ლარი) შეადგენდა.

ძირითად საშუალებებზე კაპიტალიზებული საპროცენტო ხარჯი შეადგენდა 0 ლარს (2017 წ.: 6,513 ლარი). 2017 წელს გამოყენებულმა კაპიტალიზაციის ნორმამ 11.54% შეადგენდა.

2015-2018 წლებში ჯგუფმა საქართველოს მთავრობისგან გადავადებული გადახდის პირობებით გარკვეული ძირითადი საშუალებები შეისყიდა. მთლიანი დავალიანების გრძელვადიანი ნაწილი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის 17,058 ლარი იყო (2017 წ.: 7,873 ლარი). ამ დავალიანების მოკლევადიანი ნაწილი მიეკუთვნება ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებულ სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებებს და მან 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 8,640 ლარი (2017 წ.: 8,118 ლარი) შეადგინა. 2018 წელს ჯგუფმა აღიარა მთავრობისგან ძირითადი საშუალებების შესყიდვის შედეგად წარმოშობილ ვალდებულებაზე გაწეული ფინანსური დანახარჯი 387 ლარის ოდენობით (2017 წ.: 256 ლარი).

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. სახელმწიფო გრანტი

მიღებული სახელმწიფო გრანტების ცვლილებების ანალიზი შემდეგნაირად შეიძლება:

	2018	2017
1 იანვრის მდგომარეობით	5,589	5,778
წლის განმავლობაში მიღებული	–	–
აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში	(189)	(189)
	5,400	5,589

სახელმწიფო გრანტი მიღებულია არაფულადი აქტივების (მაგალითად, გაზის მილსადენების და სხვა აღჭურვილობის) გადმოცემის სახით. ჯგუფი აფასებს აქტივების სამართლიან ღირებულებას და აქტივებს და გრანტებს ამ სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხავს.

18. საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გადასახდელი დღგ	15,916	25,415
ხელფასებთან დაკავშირებული გადასახადები	3,400	1,432
ქონების გადასახადი	6,136	967
	25,452	27,814

19. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გაზის შესყიდვასა და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება (ა)	259,140	273,315
მშენებლობასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი ვალდებულებები (ბ)	43,200	112,769
სხვა კრედიტორული დავალიანება (გ)	14,879	4,992
	317,219	391,076

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

(ა) გაზის შესყიდვასა და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება

გაზის შესყიდვასთან დაკავშირებული დავალიანების სახელშეკრულებო პირობები:

- ▶ კრედიტორული დავალიანება უპროცენტოა და, ჩვეულებრივ, 45 დღეში იფარება;
- ▶ კრედიტორული დავალიანება ძირითადად ლარსა და აშშ დოლარშია გამოხატული;
- ▶ კრედიტორული დავალიანება ძირითადად საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ არსებობს. ამ დავალიანების მნიშვნელოვანი ნაწილი ვადაგადაცილებულია. სავაჭრო ანგარიშების ვადაგადაცილების დაშვება საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ ჯგუფის დაფინანსების ერთ-ერთი მექანიზმია.

(ბ) მშენებლობასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი ვალდებულებები

ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი ვალდებულებები ძირითადად გაზიფიკაციის პროექტებს უკავშირდება.

(გ) სხვა კრედიტორული დავალიანება

სხვა კრედიტორული დავალიანება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შპს „თელავგაზის“ შეძენისას გადაცემულ კრედიტორულ დავალიანებას 8,807 ლარის ოდენობით (26-ე შენიშვნა).

20. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისგან, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია ჯგუფის ოპერაციების დაფინანსება და გარანტიების გაცემა თავისი ოპერაციების მხარდასაჭერად. ჯგუფის ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სესხებს, სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს და ნაღდი ფულის ნაშთს მიმდინარე ანგარიშებზე, რომლებიც პირდაპირ მისი ოპერაციებიდან მიიღება.

ჯგუფის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. ჯგუფი არის საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესობის ზედამხედველობა და კონტროლი ხდება მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის დონეზე. ფინანსური ვალდებულებების უმეტესობა ჯგუფს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯების და მესამე მხარეების მიმართ სასესხო ვალდებულებების დასაფინანსებლად.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით ჯგუფს ფინანსური ზარალი მიადგება. ჯგუფი საკრედიტო რისკს გასწევს საოპერაციო საქმიანობიდან (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანება) და ფინანსური საქმიანობიდან, ასევე ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული ანგარიშებიდან, სავალუტო გარიგებებიდან და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებიდან გამომდინარე.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაშთი შედგება იმ აბონენტებისგან მისაღები დავალიანებისგან, რომლებსაც ჯგუფი ბუნებრივ გაზს აწვდის და ასევე იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის გაზიფიკაციის გაწეულ მომსახურებაში მისაღები დავალიანებებისგან.

ჯგუფის სავაჭრო დებიტორული დავალიანების საკრედიტო რისკის მართვის შესახებ დეტალური ინფორმაციისთვის იხილოთ მე-12 შენიშვნა.

ხელმძღვანელობა საკრედიტო რისკს აკონტროლებს ნაღდი ფულის განთავსებით საქართველოს უმაღლესი რეიტინგის მქონე ბანკებში, რომლებსაც ჯგუფთან უწყვეტი საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებთ. სესხები გაიცემა მხოლოდ საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებზე საქართველოში სოკარის ჯგუფის ფულადი სახსრების მართვის პროცესის ფარგლებში.

ანგარიშგების თარიღისთვის საკრედიტო რისკის მთლიანი მოცულობა იყო:

	საბალანსო ღირებულება	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-12 შენიშვნა)	261,108	287,313
გაცემული სესხები (მე-13 შენიშვნა)	33,832	34,034
სხვა აქტივები	4,872	4,474
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში (მე-14 შენიშვნა)	2,228	4,882
	302,040	330,703

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით დაფარვას. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ ჯგუფის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და ჯგუფის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

20. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ჯგუფს მიმდინარე ვალდებულებები ძირითადად დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს, ამიტომ ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს ანიჭებს ჯგუფს საკმარის მოქნილობას ვალდებულებების დაფარვის ვადებთან მიმართებით, რაც აუცილებელია მომავალში ბიზნესის საკმარისი ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად.

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები, პროცენტის სავარაუდო გადახდების ჩათვლით. არ არის მოსალოდნელი, რომ დაფარვის ვადების მიხედვით ანალიზში შემაჯავლი ფულადი ნაკადები შესაძლოა წარმოიშვას მნიშვნელოვნად უფრო ადრე ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული ოდენობით.

2018 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულ ებო ფულადი ნაკადები	1 წელზე ნაკლები	1-დან 5 წლამდე
ფინანსური ვალდებულებები				
სესხები (მე-16 შენიშვნა)	363,050	412,531	202,845	209,686
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-19 შენიშვნა)	317,219	317,219	317,219	–
	680,269	729,750	520,064	209,686

2017 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულ ებო ფულადი ნაკადები	1 წელზე ნაკლები	1-დან 5 წლამდე
ფინანსური ვალდებულებები				
სესხები (მე-16 შენიშვნა)	279,561	296,803	164,228	132,575
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-19 შენიშვნა)	391,076	391,076	391,076	–
	670,637	687,879	555,304	132,575

ჯგუფის ლიკვიდურობის რისკის მართვის შესახებ უფრო დაწვრილებით მოთხრობილია მე-2 შენიშვნაში.

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს შეიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სავალუტო რისკს. ჯგუფს არ აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი, რადგან ყველა სესხს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი აქვს. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკი მოქმედებს, არის სესხები, სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება და მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

20. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზი ეხება პოზიციას 2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

მგრძნობელობის ანალიზი მომზადებულია იმის საფუძველზე, რომ წმინდა ვალის ოდენობა, სესხის განაკვეთის პროფილი და ფინანსური ინსტრუმენტების პროპორციული წილი უცხოურ ვალუტებში მუდმივია.

ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელზეც ზეგავლენას ახდენს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებები.

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. ჯგუფისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

ჯგუფი არ ახდენს სავალუტო კურსის რისკის ჰეჯირებას.

სავალუტო რისკზე დამოკიდებულება

ჯგუფის სავალუტო რისკები ასეთია:

	აშშ დოლარში გამოხატული		ევროში გამოხატული	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	330	690	2	3
სესხები	(120,487)	(186,699)	–	–
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	(216,436)	(206,505)	(718)	(753)
რისკის ნეტო ოდენობა	(337,253)	(392,514)	(716)	(750)

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

20. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

ქვედა ცხრილებში ასახულია მგრძნობელობა აშშ დოლარისა და ევროს სავალუტო კურსის გონივრულად მოსალოდნელი ცვლილებების მიმართ, როდესაც ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია. ჯგუფის დასაბეგრ მოგებაზე/(ზარალზე) გავლენას ახდენს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება. ჯგუფის ყველა დანარჩენ ვალუტასთან დაკავშირებული რისკები არ არის არსებითი.

	გამყარება	გაუფასურება
2018 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (11% / -11%-იანი ცვლილება)	(33,581)	33,581
ევრო (11% / -11%-იანი ცვლილება)	(90)	90
2017 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (13.5% / -9.5%-იანი ცვლილება)	(52,989)	35,326
ევრო (16% / -12%-იანი ცვლილება)	(120)	90

(დ) სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ თანხის მიახლოებული ოდენობის დასადგენად, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტი მხარეებს შორის გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით შემდგარი გარიგების დროს. მაგრამ განუსაზღვრელობების და სუბიექტური მოსაზრების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელი იყოს აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების დაფარვით.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

20. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

მიმოხილვა (გაგრძელება)

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ჯგუფის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებისა და სამართლიანი ღირებულების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც აღირიცხება 2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

	საბალანსო ღირებულება		სამართლიანი ღირებულება	
	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
ფინანსური აქტივები				
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-12 შენიშვნა)	261,108	287,313	261,108	287,313
გაცემული სესხები (მე-13 შენიშვნა)	33,832	34,034	33,832	31,469
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-14 შენიშვნა)	2,235	4,889	2,235	4,889
ფინანსური აქტივები, სულ	297,175	326,236	297,175	323,671
ფინანსური ვალდებულებები				
სესხები (მე-16 შენიშვნა)	(363,050)	(279,561)	(364,538)	(275,271)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-19 შენიშვნა)	(317,219)	(391,076)	(317,219)	(391,076)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(680,269)	(670,637)	(681,757)	(666,347)

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანი ხასიათის გამო;
- ▶ გრძელვადიან სესხებსა და გაცემულ სესხებზე ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი ვრცელდება და ისინი კორექტირდება იმ სამართლიანი ღირებულების მისაღებად, რომელიც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი თარიღით არსებულ საბაზრო განაკვეთებს ეყრდნობა;
- ▶ ყველა ის ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც გაცხადებულია, ფასდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონით. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში ცვლილება 2017 წლიდან არ მომხდარა.

(ე) კაპიტალის მართვა

ჯგუფს არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას, ჯგუფის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნების დასაკმაყოფილებლად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები

(ა) ვალდებულებები საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიმართ

2008 წელს ჯგუფმა მონაწილეობა მიიღო და გაიმარჯვა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ გამოცხადებულ ტენდერში, ქვეყნის რეგიონებში სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული 19 გაზგამანაწილებელი კომპანიის პრივატიზაციასთან დაკავშირებით. ამ კომპანიების შესასყიდად გადახდილმა თანხამ 100,000 აშშ დოლარი შეადგინა. რეგიონული გაზგამანაწილებელი კომპანიების შესყიდვის შედეგად ჯგუფს დაეკისრა შემდეგი ვალდებულებების შესრულება 2012 წლის 10 თებერვლამდე: საქართველოს რეგიონებში ბუნებრივი აირის 150,000 ახალი აბონენტებისთვის წვდომის მინიჭება, 40,000,000 აშშ დოლარის ინვესტიციის ჩადება გაზგამანაწილებელი სისტემის განვითარებაში საქართველოს ტერიტორიაზე და შესყიდვის დღეს გაზგამანაწილებელი კომპანიებისგან გადმოცემული 15,851 ლარის დავალიანების გასტუმრება.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან გაფორმებულ თავდაპირველ ხელშეკრულებაში რამდენიმე ცვლილება შევიდა, რითაც გაიზარდა საინვესტიციო ვადის ხანგრძლივობა და გაზგამანაწილებელ ქსელთან მისაერთებელი აბონენტების რაოდენობა. 2011 წლის 5 ოქტომბერს მხარეებს შორის გაფორმდა დამატებითი ხელშეკრულება საინვესტიციო ვადის 2013 წლის 10 თებერვლამდე გასაგრძელებლად.

2013 წლის 25 მარტის მდგომარეობით, ჯგუფმა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წარუდგინა ანგარიში და ანგარიშგება იმის თაობაზე, რომ მას პრივატიზაციის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ყველა ვალდებულება შესრულებული ჰქონდა. ანგარიშგების აუდიტი ჩაატარა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთვის მისაღებმა დამოუკიდებელმა აუდიტორებმა. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან თავდაპირველი შეთანხმების თანახმად, ჯგუფს უნდა მიეღო მის მიერ ვალდებულებების შესრულების დადასტურების წერილი. ჯგუფს აღნიშნული წერილი არ მიუღია.

2013 წლის 19 დეკემბერს საქართველოს მთავრობამ გამოსცა დადგენილება, რომლის მიხედვითაც საინვესტიციო ვალდებულება გაიზარდა 250,000,000 აშშ დოლარამდე, ხოლო დამატებითი აბონენტების რაოდენობა – 250,000-მდე. ამ დადგენილებით განისაზღვრა, რომ მხარეთა შორის უნდა გაფორმებულიყო კიდევ ერთი ცვლილება ხელშეკრულებაში. 2014 წლის 8 დეკემბერს საქართველოს მთავრობამ და ჯგუფმა გააფორმეს შეცვლილი ხელშეკრულება საინვესტიციო ვალდებულების 250,000,000 აშშ დოლარამდე, ხოლო გაზგამანაწილებელ ქსელთან დამატებით მისაერთებელი აბონენტების რაოდენობის 250,000-მდე გაზრდის თაობაზე. გაზრდილი ვალდებულებების შესრულების ვადა განისაზღვრა ხელშეკრულების გაფორმებიდან სამწლიანი პერიოდით. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა შეასრულე ვალდებულება და 2018 წლის 27 თებერვალს მიიღო დასტურის წერილი სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოსგან.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

(ბ) სხვა საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფს აქვს დარიცხული ანარიცხები, ხელმძღვანელობის ყველაზე ზუსტ შეფასებებზე დაყრდნობით. საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. ხელმძღვანელობის მიერ ჯგუფის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის აღქმა შესაბამისმა სახელმწიფო ორგანოებმა შეიძლება ექვემდებარება დააყენონ. ამის გამო კომპანიას შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ექვემდებარება დააყენონ საგადასახადო ორგანოებმა. როდესაც ამის ალბათობა მაღალია, ჯგუფი ქმნის შესაბამის ანარიცხებს. ხელმძღვანელობის შეფასებით, საგადასახადო რისკი, რომელიც არ აკმაყოფილებდა ანარიცხების შექმნისთვის საჭირო კრიტერიუმებს, 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის არაარსებითია.

(გ) იჯარა – ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფს კომერციული იჯარა აქვს გაფორმებული სათავო ოფისსა და სერვისცენტრებზე. ამ იჯარის საშუალო ვადა ერთი წელია და ხელშეკრულებებში იჯარის განახლება არ არის გათვალისწინებული. ეს ხელშეკრულებები ჯგუფს არანაირ შეზღუდვებს არ უწესებს.

არაგაუქმებადი ჩვეულებრივი იჯარის ფარგლებში სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახდელები 31 დეკემბრისთვის:

	2018	2017
ერთი წლის განმავლობაში	1,804	1,328
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	1,663	–

(დ) გაცემული გარანტიები

2018 და 2017 წლებში ჯგუფმა გააფორმა საგარანტიო შეთანხმებები მესამე მხარეების სასარგებლოდ. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ გარანტიებზე რეზერვის შექმნა არ არის სავალდებულო, რადგან ვალდებულების შეუსრულებლობის (დეფოლტის) რისკი უმნიშვნელოა.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

(დ) გაცემული გარანტიები (გაგრძელება)

ღია საგარანტიო ხელშეკრულებები 2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ვალდებულების მქონე მხარე	დაფარვის ვადა	2018	2017
შპს „მდმ სერვისი“	20-ივლ-18	–	3,750 ლარი
შპს „უნიშენი“	6-ივლ-18	–	3,000 ლარი
შპს „გაზ სერვისი“	16-ივნ-18	–	2,800 ლარი
შპს „ჯორჯია გაზ პროექტი“	6-ივლ-18	–	2,800 ლარი
შპს „გაზ კონსტრაქტი“	6-ივლ-18	–	2,000 ლარი
შპს „ალიონი“	15-ივნ-18	–	1,500 ლარი
შპს „ინტერსერვის-2011“	15-ივნ-18	–	1,500 ლარი
შპს „მდმ სერვისი“	26-ივლ-18	–	1,500 ლარი
შპს „გურიაშენი“	6-ივლ-18	–	1,000 ლარი
შპს „სითი გაზი“	16-ივნ-18	–	700 ლარი
შპს „ინტერ გაზი“	9-ივლ-18	–	500 ლარი
შპს „გაგაზ“	15-ივნ-18	–	350 ლარი
„მშენებელი 2011“	6-ივლ-18	–	250 ლარი
შპს „გაზ სერვისი“	20-ივნ-18	–	200 ლარი
შპს „ტინგო“	6-ივლ-18	–	100 ლარი

ჯგუფი გაცემული გარანტიებიდან მიღებულ შემოსავალსა და დანახარჯებს აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. 2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის გაცემული გარანტიების მთლიანი ნაშთი 0 ლარი იყო.

ჯგუფს ფულადი სახსრების გადინება გაცემული გარანტიებიდან არ ჰქონია, რადგან ყველა საგარანტიო ვადა სათანადო თარიღით ამოიწურა.

22. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

(ა) გარიგებები ხელმძღვანელობასთან

ჯგუფის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა 2018 წელს ერთი პირისგან შედგებოდა (2017 წ.: 1 პირი). 2018 წელს მათ მიერ მიღებული ანაზღაურების ჯამი 268 ლარს შეადგენდა (2017 წ.: 202 ლარი) და მოიცავდა ხელფასებსა და თანამშრომელთა სხვა გასამრჯელოებს.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

22. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(ა) გარიგებები ხელმძღვანელობასთან (გაგრძელება)

ჯგუფის გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან მოცემულია ქვემოთ.

(i) დანახარჯები

შესყიდვები დაკავშირებული მხარეებისგან 2018 წლის განმავლობაში	შესყიდვები დაკავშირებული მხარეებისგან 2017 წლის განმავლობაში	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
შესყიდვები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებისგან			
„სოკარ გაზის“ საოპერაციო განყოფილება	581,874	566,920	216,314
„სოკარ გაზი ექსპორტ-იმპორტი“	108,489	112,541	20,781
„სოკარ ჯორჯია გაზი დისტრიბუშენის ჯგუფი“	36,523	29,647	12,846
„სოკარის“ წარმომადგენლობა საქართველოში	2,485	1,927	254
შპს „სოკარ ჯორჯია სიქიურითი“	168	–	–
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“	2,094	1,874	250
731,633	712,909	250,445	271,177

(ii) შემოსავალი

გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2018 წლის განმავლობაში	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2017 წლის განმავლობაში	მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაკავშირებული მხარეების დავალიანება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის
შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირებისგან			
„სოკარ გაზის ექსპორტ-იმპორტი“	245,990	184,996	78,520
„სოკარ ჯორჯია გაზი დისტრიბუშენის ჯგუფი“	58,824	50,908	35,348
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“	–	1,934	–
„სოკარის“ წარმომადგენლობა საქართველოში (ა)	–	–	42
304,814	237,838	113,910	144,787

- (ა) ეს თანხა წარმოადგენს ქართული ეკლესია-მონასტრების სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას, რომელიც გადაეცა – საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოს „საქართველოში სოკარის წარმომადგენლობას“. 2016 წლის 1 იანვარს ჯგუფმა, სოკარის წარმომადგენლობამ საქართველოში და საქართველოს საპატრიარქოს საფინანსო-ეკონომიკურმა საბჭომ და გაზის სხვა მომწოდებლებმა ხელი მოაწერეს შეთანხმებას. ამ შეთანხმების თანახმად, „საქართველოში სოკარის წარმომადგენლობამ“ აიღო ქართული ეკლესია-მონასტრების მიერ ბუნებრივი გაზის მოხმარების ხარჯის ანაზღაურების პასუხისმგებლობა.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

22. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(ა) გარიგებები ხელმძღვანელობასთან (გაგრძელება)

(iii) სესხები

	საპროცენტო ხარჯი 2018 წ.	საპროცენტო ხარჯი 2017 წ.	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის
მიღებული სესხები				
მშობელი კომპანია (მე-16 შენიშვნა)	8,355	6,261	83,404	86,189
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“	4,918	–	40,311	–
	13,273	6,261	123,715	86,189
	საპროცენტო შემოსავალი 2018 წ.	საპროცენტო შემოსავალი 2017 წ.	მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებზე გაცემული სესხები				
„სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“ (მე-13 შენიშვნა)	2,026	2,112	33,832	34,034
	2,026	2,112	33,832	34,034

როგორც მე-20 შენიშვნაში განიმარტა, ჯგუფის ფინანსური რისკები მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის დონეზე იმართება. სესხები და სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებს შორის გაიცემა მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის გადაწყვეტილებით ფულადი სახსრების და ლიკვიდურობის მართვის თაობაზე. გაცემული სესხები ხშირად გაიქვითება ერთმანეთთან, გარდაიქმნება კაპიტალად ან დაიფარება სხვა საშუალებით, რაც არ გულისხმობს ფულის ფაქტობრივ გადახდას.

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოსგან - შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმისგან“ მისაღებ სასესხო დავალიანებას ვადა 2020 წლის 31 დეკემბერს ეწურება. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს სესხის ამოღებასთან დაკავშირებული რისკი, რადგან ჯგუფს ასევე აქვს სასესხო ვალდებულება შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის“ მიმართ, რომელიც 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 40,311 ლარს შეადგენდა.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

23. არაფულადი ოპერაციები

31 დეკემბრით დასრულებული წლების საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობა, რომლისთვისაც საჭირო არ გამხდარა ფულადი სახსრების ან მათი ეკვივალენტების გამოყენება იყო:

	2018	2017
მომრაობა გადავადებული გადახდის პირობით შესყიდულ ძირითად საშუალებებში (ა)	(69,569)	62,361
მთავრობისგან გრძელვადიანი გადავადებული გადახდის პირობებით შესყიდული ძირითადი საშუალებები (ბ)	9,185	3,270
გადატანები ძირითად საშუალებებში შვილობილი კომპანიის შეძენის გზით	8,787	–
გრძელვადიან აქტივებზე გადახდილი ავანსების მოძრაობა (გ)	425	109
სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაცია (მე-16 შენიშვნა)	–	6,513
სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაზე დარიცხული ფინანსური ხარჯი (ზ)	387	256
საწესდებო კაპიტალში გადატანილი სესხები (მე-16 შენიშვნა)	–	7,939

- (ა) ძირითადი საშუალებების შემოსვლები მოიცავს მოძრაობას ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში, რომელიც აღირიცხება სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების ნაწილის სახით.
- (ბ) 2017-2018 წლებში ჯგუფმა შეისყიდა გარკვეული ძირითადი საშუალებები მთავრობისგან გადავადებული გადახდის პირობებით. 2018 წელს ჯგუფმა აღიარა ამ სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაზე დარიცხული ფინანსური ხარჯი 387 ლარის ოდენობით (2017 წ.: 256 ლარი).
- (გ) ძირითადი საშუალებების შემოსვლები მოიცავს მოძრაობას 2018 და 2017 წლებში გრძელვადიან აქტივებში გადახდილ ავანსებში.

24. ცვლილება საფინანსო საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	2018 წლის 1 იანვარი	მიღებული ძირითადი თანხა	გადახდილი ძირითადი თანხა	ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	გადახდილი პროცენტი	გადატანა საწესდებო კაპიტალში	წმინდა საკურო ზარალი / (შემოსუ- ლობა)	2018 წლის 31 დეკემბერი
სესხები	279,561	605,826	(517,945)	27,160	(38,007)	–	6,455	363,050
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები	279,561	605,826	(517,945)	27,160	(38,007)	–	6,455	363,050

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

24. ცვლილება საფინანსო საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში (გაგრძელება)

	2017 წლის 1 იანვარი	მიღებული ძირითადი თანხა	გადახდილი ძირითადი თანხა	ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	გადახდილი პროცენტი	გადატანა საწესდებო კაპიტალში	წმინდა საკურსო ზარალი / (შემოსუ- ლობა)	2017 წლის 31 დეკემბერი
სესხები	292,331	686,491	(688,075)	23,451	(20,161)	(7,939)	(6,537)	279,561
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები	292,331	686,491	(688,075)	23,451	(20,161)	(7,939)	(6,537)	279,561

25. აუდიტორის გასამრჯელო

ჯგუფის აუდიტორის ანაზღაურება შედგება ჯგუფის 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის გასამრჯელოსგან 28 ლარის ოდენობით (2017 წ.: 26 ლარი), დღგ-ის გარეშე.

სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული კომპანიებისთვის მათ მიერ გაწეულ პროფესიულ მომსახურებაში გადასახდელი გასამრჯელო და ასანაზღაურებელი დანახარჯები შეადგენდა 156 ლარს (2017 წ.: 178 ლარი), დღგ-ის გარეშე.

26. საწარმოთა გაერთიანება

2018 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფმა შეიძინა შპს „თელავგაზის“ (საქართველოში დაფუძნებული ლისტინგში არ შესული კომპანია) აქციების 100%. შპს „თელავგაზი“ ფლობს ბუნებრივი აირის მილსადენებს და გაზის დისტრიბუციის ლიცენზიას. ჯგუფი გეგმავს საკუთარ გაზის დისტრიბუციას „თელავგაზის“ ლიცენზიის საფუძველზე. ხელმძღვანელობამ ჩათვალა, რომ შეძენილი აქტივების და პროცესების ნაკრები ბიზნესს წარმოადგენს და, შესაბამისად, ფასს (IFRS) 3-ის ფარგლებში ოპერაციები საწარმოთა გაერთიანებაა.

იდენტიფიცირებადი შეძენილი წმინდა აქტივების და ნავარაუდები ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ნასყიდობის თარიღში იყო:

ძირითადი საშუალებები (მე-10 შენიშვნა)	8,787
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	20
სულ აქტივები	8,807
სხვა დავალიანება	(8,807)
სულ ამოცნობადი წმინდა აქტივები	-
გადახდილი ფულადი ანაზღაურება	-
გუდვილი	-

იქედან გამომდინარე, რომ კომპანიის შესყიდვა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოხდა, მას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის ამ პერიოდის შემოსავალზე და წმინდა მოგებაზე.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

27. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2019 წლის 24 იანვარს ჯგუფმა დააფუძნა არაკომერციული კომპანია „აზები საქართველო“. ამ კომპანიის მთავარი მიზანი იქნება ცნობილი აზერბაიჯანელი ადამიანების დაფინანსება.

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაის“ მიერ 2019 წლის 12 ივლისს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.

მმართველობითი ანგარიშგება

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

**ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს
კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული
ანგარიში**

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ მფლობელებსა და ხელმძღვანელობას,

შპს „სოკარჯორჯია გაზის“ 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 12 ივლისს გაცემულ ჩვენს დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავგიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2019 წლის 22 აგვისტო

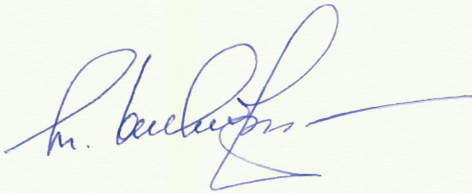
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ მფლობელებსა და ხელმძღვანელობას,

შპს „სოკარჯორჯია გაზის“ 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 12 ივლისს გაცემულ ჩვენს დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2019 წლის 22 აგვისტო

სარჩევი

1. საქმიანობის მიმოხილვა	3
2. ინფორმაცია ჯგუფის ფილიალების საქმიანობის შესახებ	4
3. ორგანიზაციული სტრუქტურა	4
4. სამოქმედო ბაზრები და კონკურენტების ანალიზი	5
5. 2018 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები	7
6. ჯგუფის განვითარების გეგმები	7
7. ინვესტიციები ბუნებრივი გაზის განაწილების სფეროში	8
8. ჯგუფის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	8
9. კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა	12
10. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	14
11. ძირითადი მაკროეკონომიკური ფაქტორები	14
12. კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა ...	16
13. მარკეტინგული სტრატეგია და საზოგადოებასთან ურთიერთობა	18
14. გამოყენებული მასალები	18

საქმიანობის მიმოხილვა

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობკომპანია (SOCAR), საქართველოს ნავთობისა და ბუნებრივი გაზის სექტორში 2006 წლიდან საქმიანობს.

საქართველოში კომპანია „SOCAR“-ის აფილირებული კომპანიები გაზის სექტორში არიან შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“, სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენი“ და სს „საქორგაზი“, შემდგომში ერთობლივად წოდებული - „სოკარ გაზი“-ს ჯგუფი.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ ფლობს შემდეგ შვილობილ საწარმოებს (შემდგომში „ჯგუფი“):

შვილობილი კომპანიები	% სააქციო წილი		რეგისტრაციის ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა
	2018	2017		
სს „მარნეული გაზი“*	–	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო ბუნებრივი გაზით კომუნალური მომსახურება
შპს „თელავგაზი“	100%	–	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „წყალტუბო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ბაღდადი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ზესტაფონი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „აბაშა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ზუგდიდი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ახმეტა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „დედოფლისწყარო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხარაგაული გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ჩოხატაური გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ლაგოდეხი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ყვარელი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „საგარეჯო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „გურჯაანი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „სიღნაღი გაზი“	91.88%	91.88%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ოზურგეთი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ლანჩხუთი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ჭიათურა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხობი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ფოთის ბუნებრივი გაზის კომპანია“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო

* სს „მარნეულის გაზი“ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ლიკვიდირებული იყო.

** 2018 წლის დეკემბერში ჯგუფმა გაზის ახალი სადისტრიბუციო კომპანია – შპს „თელავგაზი“ შეიძინა.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“-ს ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი გაზის მიწოდება საყოფაცხოვრებო და არასაყოფაცხოვრებო მომხმარებლებზე, ასევე გაზის განაწილება საქართველოს რეგიონებში თავის სალიცენზიო არეალში.

კომპანიის აქციების 100% წილის მფლობელია შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“. შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ საქართველოში 2007 წლიდან ოპერირებს და ამ ხნის განმავლობაში უზრუნველყოფს მომხმარებლებისთვის გაზის უსაფრთხო და უწყვეტ მიწოდებას, აბონენტთა გაზიფიცირებას, ასევე ახორციელებს ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელი ქსელების მშენებლობას, რეაბილიტაციას და ექსპლუატაციას.

2008 წლიდან შპს „სოკარ ჯორჯია გაზმა“ 600-ზე მეტ ქალაქში, სოფელსა და დასახლებულ პუნქტში ააშენა სრულიად ახალი გაზგამანაწილებელი ქსელი, რომელთა საერთო სიგრძე დაახლოებით 10 000 კმ-ს შეადგენს. მთლიანობაში 2008-2018 წლებში საინვესტიციო დანახარჯებმა შეადგინეს 300 მლნ აშშ დოლარზე მეტი. დღეისათვის აბონენტების რაოდენობითა და აქტივების ღირებულების მიხედვით, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ წამყვანი კომპანიაა ბაზარზე.

2010 წლიდან შპს "სოკარ ჯორჯია გაზი" ფლობს ხარისხის მართვის სერტიფიკატს ISO 9001:2008, 2016 წელს კი კომპანიამ გაიარა რესერტიფიკაცია ახალი სტანდარტით და შპს "სოკარ ჯორჯია გაზი" გახდა პირველი კომპანია საქართველოში, რომელმაც მიიღო ხარისხის მართვის სერტიფიკატი ISO 9001:2015.

2018 წელს შპს „სოკარ ჯორჯია გაზმა“ საკუთარ ქსელზე მიაერთა დაახლოებით 50 000 ახალი აბონენტი, წლის ბოლოსთვის კი აბონენტების ჯამურმა რაოდენობამ 435 000-ს მიაღწია.

ინფორმაცია ჯგუფის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

2018 წლის განმავლობაში შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ და სს „საქორგაზის“ ქსელზე ჯამურად მიერთდა დაახლოებით 67 000 ახალი აბონენტი. დღეისათვის, „სოკარ გაზის“ კომპანიები საქართველოს მასშტაბით ბუნებრივი გაზით დაახლოებით 695 000 აბონენტს უზრუნველყოფს. მომხმარებლებს ემსახურება 43 სერვისცენტრი 5 რეგიონში.

კლიენტთა მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით, 2013 წელს, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზში“ შეიქმნა ქოლ-ცენტრი, რომელიც ასევე ემსახურება სს „საქორგაზის“ ქსელის აბონენტებსაც. ცენტრი მუშაობს 24-საათიან რეჟიმში, იღებს ზარებს საქართველოს ყველა რეგიონიდან სხვადასხვა ტექნიკურ და კომერციულ საკითხებთან დაკავშირებით. 2018 წელს ქოლ-ცენტრმა უპასუხა 303 151 ზარს. ასევე, ქოლ-ცენტრის ოპერატორები რეგულარულად ურეკავენ ახალ აბონენტებს და ატარებენ კლიენტთა კმაყოფილების კვლევას. მომავალში იგეგმება კლიენტთა მომსახურების მეთოდოლოგიის დახვეწა და გაფართოება. 2015 წლიდან, სატელეფონო მომსახურების გარდა, კომპანიამ დაიწყო კლიენტთა მომსახურება ელექტრონული ფოსტით და სოციალური მედიის საშუალებით.

ორგანიზაციული სტრუქტურა

ჯგუფის ინსტიტუციური და სტრუქტურული ფორმები იცვლებოდა ჯგუფის განვითარების სხვადასხვა ეტაპზე საჭიროების მიხედვით, 2010 წლის ბოლომდე ჯგუფი იყო დეცენტრალიზებული სტრუქტურით წარმოდგენილი.

ჯგუფის ცენტრალიზება მოხდა 2014 წლის 31 ოქტომბერს, როდესაც 6 რეგიონალური კომპანია შერწყმის შედეგად გაერთიანდა შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“-ს ქვეშ. ამჟამად, ეს 6 რეგიონალური კომპანია წარმოადგენს რეგიონალურ ოფისებს.

ჯგუფის ახალმა ორგანიზაციულმა სტრუქტურამ გააუმჯობესა ჯგუფის კომერციული და ფინანსური მდგომარეობა. შეიქმნა მარკეტინგის სამსახური, აბონენტებთან ურთიერთობის სამსახური, რაც ამარტივებს კლიენტებთან ურთიერთობას და ზრდის მათ კმაყოფილებას.

სამოქმედო ბაზრები და კონკურენტების ანალიზი

შენიშვნა: ამ ქვეთავში წარმოდგენილი მონაცემები სრულად ეყრდნობა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (შემდგომში სემეკის) 2018 წლის ანგარიშს.

ბუნებრივი გაზი, 2017 წლის მსგავსად, კვლავ რჩება ენერგიაზე საბოლოო მოთხოვნის დაკმაყოფილების უმთავრეს წყაროდ. ბუნებრივ გაზზე საქართველოს მოთხოვნა 2018 წელს წინა წელთან შედარებით 3.2%-ით შემცირდა, შემცირების მიზეზი უმთავრესად იყო თბილი ზამთარი. 2018 წლის ბოლოს ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელ ქსელზე არსებული აბონენტების საერთო რაოდენობამ 1 239 022 შეადგინა, საიდანაც დაახლოებით 435 000 აბონენტი შპს “სოკარ ჯორჯია გაზს” ეკუთვნის.

საქართველოსთვის ბუნებრივი გაზის მთავარი მომწოდებელი აზერბაიჯანია, საიდანაც ქვეყანა იღებს მისი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად საჭირო ბუნებრივ გაზს.

იმ პირობებში, როდესაც შეშა ქვეყანაში სულ უფრო ძნელად მოსაპოვებელი ხდება და, შესაბამისად, იზრდება მისი ფასი, ბუნებრივი გაზი არის ყველაზე ხელმისაწვდომი (როგორც ფინანსურად, ასევე ენერგიაზე წვდომის კუთხით) ენერგიის წყარო საქართველოს სოფლების მასობრივი გაზიფიცირების პირობებში. გარდა ამისა, საყოფაცხოვრებო სექტორში ბუნებრივი გაზის მოხმარების ცვლილება დამოკიდებულია კლიმატურ პირობებზე, გამოყენებულ გაზის მომხმარებელ დანადგარებსა, მათ სწორ ექსპლუატაციაზე და ა.შ.

საყოფაცხოვრებო და მცირე არასაყოფაცხოვრებო მომხმარებლების სეგმენტში ბუნებრივი გაზის მოხმარება მკვეთრად გამოხატული სეზონურობით ხასიათდება. ზამთრის პერიოდში (რომელიც გრძელდება თითქმის 6 თვე, ოქტომბრიდან მარტის ჩათვლით) ენერგიის მოხმარების მაქსიმალური მაჩვენებლები დაკავშირებულია ტემპერატურის ვარდნასთან.

საბითუმო ბაზარი

საბითუმო ბაზარზე არსებული მიმწოდებლები ბუნებრივ გაზს აწვდიან საცალო მიმწოდებლებს, ხოლო, თავის მხრივ, საცალო მიმწოდებლები – საბოლოო მომხმარებლებს. ბუნებრივი გაზის საბითუმო ბაზარზე მონაწილე კომპანიები გარკვეულ შემთხვევაში ასევე ეწევიან საცალო მიწოდებასაც. საბითუმო მიმწოდებელი არის ისეთი მიმწოდებელი, რომელმაც გაყიდული ბუნებრივი გაზის თუნდაც მცირე ნაწილი მიაწოდა სხვა მიმწოდებელს.

საცალო ბაზარი

საცალო მომხმარებლებისთვის ბუნებრივი გაზის ორი ძირითადი მიმწოდებელია შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ და შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“. მიუხედავად იმისა, რომ ბუნებრივი გაზის განაწილება და მიწოდება განხილულია როგორც სხვადასხვა საქმიანობა, განაწილების ლიცენზიანტებს არ ეკრძალებათ მიწოდების საქმიანობის განხორციელება, შესაბამისად, ლიცენზიანტები ასევე წარმოადგენენ ბუნებრივი გაზის მიმწოდებლებს ძირითადად მათი ბუნებრივი გაზის განაწილების სამოქმედო არეალში. განაწილების ლიცენზიანტებიდან მხოლოდ 3 ექვემდებარება სავალდებულო დაყოფას ევროპის პარლამენტის 2009/73/EC დირექტივის მიხედვით (მხოლოდ შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ და სს „საქორგაზი“ ახორციელებენ ბუნებრივი გაზის განაწილებას 100 000-ზე მეტი მომხმარებლისთვის).

კონკურენცია ბაზარზე და შესვლის ბარიერები

ბუნებრივი გაზის განაწილების საქმიანობა წარმოადგენს ბუნებრივ მონოპოლიას და სრულად ექვემდებარება კომისიის სატარიფო და სალიცენზიო რეგულირებას. მარეგულირებელი ორგანო (სემეკი) გასცემს შესაბამის ლიცენზიას. ლიცენზია გაიცემა უვადოდ, მის მოსაპოვებლად კომპანია ვალდებულია აკმაყოფილებდეს შესაბამის კრიტერიუმებს. კერძოდ, ლიცენზიის მისაღებად მაძიებელმა კომისიაში უნდა წარადგინოს სალიცენზიო განაცხადი, რომელსაც თან უნდა ერთოდეს „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლითა და კომისიის 2008 წლის 18 სექტემბრის №23 დადგენილებით დამტკიცებული ლიცენზირების წესების მე-5 მუხლით განსაზღვრული დოკუმენტაცია:

- წარმოების საშუალებების ფლობის დამადასტურებელი დოკუმენტები.
- წარმოების საშუალებების ექსპლუატაციაში მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტები.
- ძირითად საშუალებათა ჩამონათვალი და საწარმოს შეფასების (აუდიტის) დასკვნა.
- გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება.
- საქართველოს ელექტრულ ან ბუნებრივი გაზის ქსელში ჩართვის ტექნიკური პირობა.
- მოთხოვნილი ლიცენზიის შესაბამისი ბუნებრივი გაზის ქსელის სქემა.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოში ოპერირებდა 26 განაწილების ლიცენზიატი. მათ შორის სამი მსხვილი ლიცენზიატია (შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“, სს „საქორგაზი“). აღნიშნულმა სამმა მსხვილმა განაწილების ლიცენზიატმა გაანაწილა მთლიანი განაწილებული გაზის 90%.

2018 წელს საქართველოს მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ბუნებრივი გაზის ქვეყანაში შემოტანა განახორციელა ოთხმა მიმწოდებელმა. სულ იმპორტით დაკმაყოფილდა ბუნებრივ გაზზე საქართველოს მოთხოვნის 99.8%; 2018 წელს ბაზარზე საქმიანობას ახორციელებდა 33

მიმწოდებელი, მათგან 2 აქტიური იყო მხოლოდ საბითუმო ბაზარზე, 25 – მხოლოდ საცალო ბაზარზე, ხოლო 6 მიმწოდებელი - ბაზრის ორივე დონეზე; საქართველოს ბაზარზე ხელმისაწვდომი ბუნებრივი გაზით საბითუმო დონეზე ვაჭრობა განახორციელა რვა მიმწოდებელმა, რომელთა შორის სამი უმსხვილესი მიმწოდებლის წილი 92 %-ს შეადგენდა.

2018 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

ტარიფის ცვლილება

ბუნებრივი გაზის მიწოდების, განაწილების, გატარებისა და მოხმარების ტარიფების დადგენის მოთხოვნით შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ მიერ 2018 წლის 4 ივლისს კომისიაში წარმოდგენილ იქნა სატარიფო განაცხადი.

კომისიის მიერ განისაზღვრა შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა, რომელიც მოქმედი სატარიფო მეთოდოლოგიით გათვალისწინებული რეგულირების პრინციპების შესაბამისად, გადანაწილდა მიწოდებისა და განაწილების საქმიანობებზე. შესაბამისად, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზისთვის“ განისაზღვრა ბუნებრივი გაზის მიწოდების ტარიფი – 29.546 თეთრი/მ3, განაწილება-გატარების ტარიფი – 25.176 თეთრი/მ3 და მოხმარების ტარიფი – 56.929 თეთრი/მ3, რომელიც დამტკიცდა კომისიის 2018 წლის 26 ივლისის №33 დადგენილებით და მოქმედებს 2019 წლის 1 იანვრიდან 2019 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდში. წინა მოქმედი მიწოდების ტარიფი განსაზღვრული იყო 31.565 თეთრი/მ3-ით, განაწილება-გატარების ტარიფი 23.152 თეთრი/მ3, ხოლო მოხმარების ტარიფი - 56.940 თეთრი/მ3-ით.

შპს „თელავგაზი“

2018 წლის 28 დეკემბერს შპს „სოკარ ჯორჯია გაზმა“ შეისყიდა შპს „თელავგაზი“, რის შედეგადაც შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ საკუთრებაში გადმოვიდა დაახლოებით 400 კმ სიგრძის ქსელი და 20 000 აბონენტი.

ჯგუფის განვითარების გეგმები

2008 წლიდან ჯგუფი ორიენტირებული იყო სახელმწიფოს მიმართ საინვესტიციო ვალდებულებების შესრულებაზე, ეს ვალდებულება კომპანიამ 2017 წელს შეასრულა და ამის შემდეგ ძირითადი სტრატეგია მიმართულია ევროასოცირების ხელშეკრულების პირობების შესრულებისკენ და სამოქმედო გეგმა გაწერილია მათი ღირებულებების შესაბამისად.

ამჟამად მიმდინარეობს ევროკავშირის და ევროპარლამენტის 2009 წლის გადაწყვეტილების „გაზის მიწოდების საერთო პრინციპების“ დანერგვის შესახებ პროგრამის ეტაპობრივი განხორციელება, რომელსაც ეწოდება „მესამე ენერგეტიკული პაკეტი“. კერძოდ, ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ხელმოწერით და ენერგეტიკულ

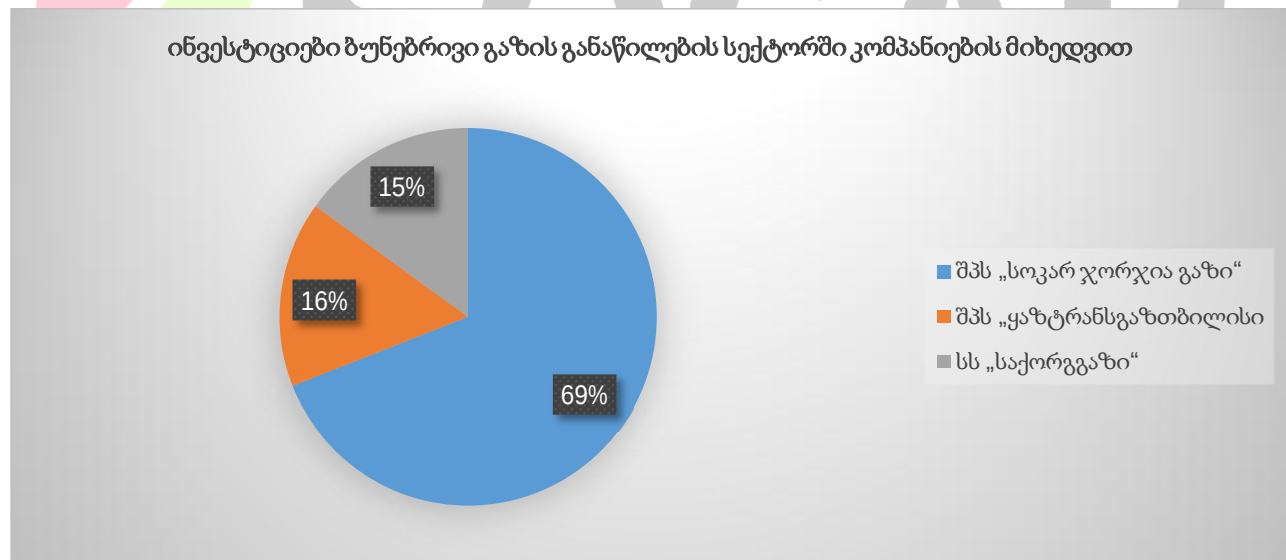
გაერთიანებაში გაწევრიანებით საქართველომ აიღო ვალდებულება, განახორციელოს რეფორმები ენერგეტიკის სექტორში და საფუძველი ჩაუყაროს ევროპულ ენერგეტიკულ ბაზართან დაახლოებას.

ინვესტიციები ბუნებრივი გაზის განაწილების სფეროში

სემეკის წლიური ანგარიშის მიხედვით, 2018 წლისთვის ბუნებრივი გაზის განაწილების სექტორში დაგეგმილი ინვესტიციის მოცულობა შეადგენდა 60 039 900 ლარს. მათ შორის, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ – 32 500 000 ლარს, სს „საქორგაზი“ – 12 000 000 ლარს, ხოლო შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ – 15 539 900 ლარს. ფაქტობრივად განხორციელდა 78 917 200 ლარის ინვესტიცია.

განაწილების სექტორში 2018 წელს ფაქტობრივად განხორციელებული ინვესტიციების მოცულობაში მნიშვნელოვანი წილი – 69.24% ანუ 54 646 000 ლარი მოდის შპს „სოკარ ჯორჯია გაზზე“, რომელმაც საანგარიშო წელს საკუთარი სახსრებით ააშენა და ექსპლუატაციაში შეიყვანა 402 კმ გაზგამანაწილებელი ქსელი, რომელიც უზრუნველყოფს 5 259 ახალი პოტენციური აბონენტის გაზიფიცირებას. ამავე წელს კომპანიამ სახელმწიფოსგან შეისყიდა გაზსადენები, ჯამში 21 302 000 ლარის ღირებულების. ამასთან, ქსელზე მიერთებულ იქნა დაახლოებით 50 000 ახალი აბონენტი.

2018 წელს ბუნებრივი გაზის განაწილების სექტორში განხორციელებული ინვესტიციები გრაფიკულად ასე გამოიყურება:

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

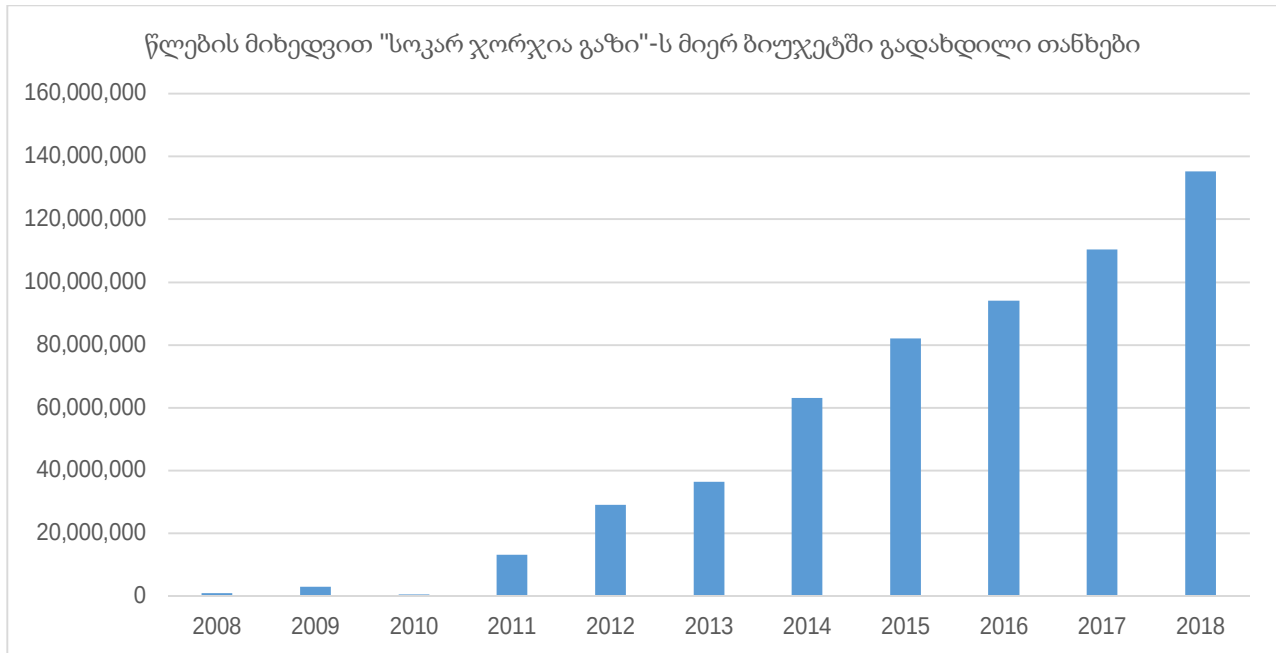
ჯგუფის შემოსავალმა 2018 წელს შეადგინა 895 911 000 ლარი, წმინდა მოგება იყო 796 000 ლარი. აქტივების ჯამური ღირებულება 2018 წლის ბოლოს შეადგენდა 900 771 000 ლარს, რაც 1%-ით

მეტია 2017 წლის ბოლოს იმავე მაჩვენებელზე. ჯგუფის მთლიანი აქტივების 66%-ს წარმოადგენს გაზსადენები და სხვა ძირითადი საშუალებები, რომელთა საშუალებითაც კომპანია ახორციელებს თავის ძირითად საქმიანობას. აქტივების 29%-ს შეადგენს სავაჭრო მოთხოვნები. ჯგუფის კაპიტალის სტრუქტურა შედგება 147 294 000 ლარის სააქციო კაპიტალისგან და 34 967 000 ლარის დამატებითი კაპიტალისგან. ჯგუფის შემოსავალი წინა წლის მაჩვენებელთან შედარებით 3%-ით არის გაზრდილი, რაც აიხსნება ერთი მხრივ, ტარიფის ზრდით, ხოლო მეორე მხრივ - ზოგადი მოხმარების ზრდით, რაც განაპირობა ინტენსიურმა გაზიფიკაციებმა. ჯგუფის EBITDA 2018 წელს იყო 51 781 000 ლარი. 2018 წელს ჯგუფის მიერ იმპორტირებულია 1 400.8 მლნ. კუბ. მ. ბუნებრივი გაზი.

ჯგუფის მიერ ბიუჯეტში გადახდილი გადასახადები

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ საქართველოში ერთ-ერთი უმსხვილესი გადასახადების გადამხდელია. დაარსებიდან 2018 წლის ჩათვლით კომპანიის მიერ გადახდილი გადასახადები გრაფიკულად ასე გამოიყურება:

წელი	ბიუჯეტში გადახდილი თანხა
2008	904,835
2009	2,948,889
2010	430,844
2011	13,041,017
2012	28,995,209
2013	36,388,924
2014	63,009,854
2015	81,906,024
2016	94,093,688
2017	110,362,893
2018	135,080,000
სულ	567,162,175

საკადრო პოლიტიკა

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ 2008 წლიდან, განვითარების კვალდაკვალ ზრდიდა თანამშრომელთა რაოდენობას. 2017 წლის ბოლოსთვის, თანამშრომელთა რაოდენობამ 2 512 ადამიანი შეადგინა, ხოლო 2018 წლის ბოლოს - 2 752, რაც გამოწვეულია აბონენტების რაოდენობის ზრდით და სალიცენზიო არეალის გაფართოებით.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ უზრუნველყოფს თავისი თანამშრომლების ჯანმრთელობის დაზღვევას. ასევე, თანამშრომელთა წახალისების მიზნით, ჯგუფი იყენებს ბონუს სისტემას ინდივიდუალური შედეგების მიხედვით. თანამშრომლებს, კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, ყოველწლიურად უტარდება ტრენინგები საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ. ადამიანური რესურსების მართვის სისტემა მოიცავს საკადრო პოლიტიკის განვითარებას და ქმნის თანამშრომელთა სწავლების და კვალიფიკაციის ამაღლების შესაძლებლობას. შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ მუდმივად ზრუნავს თანამშრომელთა გადამზადებაზე, თითქმის ყველა მიმართულებით ხორციელდება თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება, როგორც ტექნიკური, ასევე ინოვაციებზე და ბიზნეს განვითარების კუთხით მომუშავე პერსონალისათვის.

2017 წლის 10 ოქტომბერს ქალაქ ქუთაისში კომპანია შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ გახსნა თანამშრომელთა გადამზადების და კვალიფიკაციის ამაღლების სასწავლო ცენტრი.

სასწავლო ცენტრი თანამშრომელთა პროფესიული ცოდნის ასამაღლებლად და პროფესიონალური უნარების სრულყოფის, ასევე კვალიფიკაციის ამაღლების სფეროში ერთიანი პოლიტიკის რეალიზაციის და უზრუნველყოფის მიზნით არის შექმნილი.

სასწავლო ცენტრის ძირითადი ამოცანებია:

- თანამშრომელთა თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის განახლება გაზის სფეროში მზარდი მოთხოვნების შესაბამისად.
- პროფესიონალური ცოდნის და შესაძლებლობების ამაღლება და სათანადო დონის უზრუნველყოფა.
- მოწინავე გამოცდილების, ახალი პროგრესული მეთოდებისა და ტექნოლოგიების შესწავლა.

ჯგუფის თანამშრომელთა 90% დასაქმებულია რეგიონებში.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზში“ მუდმივად მიმდინარეობს საკადრო პოლიტიკის ოპტიმიზაცია, რაც გულისხმობს შრომის ეფექტურობის გაზრდას ინოვაციების დანერგვის გზით. ჯგუფში დაინერგა სხვადასხვა სისტემები, კერძოდ: ბილინგის სისტემა, CRM, ტელეფონია, სმს-ცენტრი. ეს ამცირებს რუტინულ სამუშაოს, რაც თავის მხრივ თანამშრომელთა მოტივაციას და განვითარების შესაძლებლობას ზრდის, ასევე, ზოგავს დროს და შესაძლებლობას აძლევს კომპანიას, უფრო სწრაფად და ოპერატიულად მოემსახუროს აბონენტებს, რაც მათი კმაყოფილების კოეფიციენტზე დადებითად აისახება.

კომპანია ასევე ახორციელებს იმ სამუშაოების აუტოსორსინგს, რომელშიც თანამშრომლებს აქვთ ნაკლები კომპეტენცია. ჯგუფი ამ მეთოდს უკვე საკმაოდ წარმატებულად იყენებს სამონტაჟო სამუშაოების შესრულებისას, ჯგუფი ქირაობს კონტრაქტორ კომპანიებს, რომლებიც ასრულებენ სამშენებლო და სამონტაჟო სამუშაოებს.

ჯგუფის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების ლიკვიდობის მიმოხილვა და რისკების მართვის მექანიზმები

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისგან, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია ჯგუფის ოპერაციების დაფინანსება და გარანტიების გაცემა თავისი ოპერაციების მზარდასაჭერად. ჯგუფის ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სესხებს, სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს და ნაღდი ფულის ნაშთს მიმდინარე ანგარიშებზე, რომლებიც პირდაპირ მისი ოპერაციებიდან მიიღება.

ჯგუფის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. ჯგუფი არის საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესობის ზედამხედველობა და კონტროლი ხდება მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის დონეზე. ფინანსური ვალდებულებების უმეტესობა ჯგუფს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

„სოკარის“, როგორც ჯგუფის, ერთ-ერთი მთავარი ღირებულება ადამიანებსა და გარემოზე ზრუნვაა. ჯგუფის სოციალური აქტივობები მოიცავს კულტურულ, სპორტულ, ინფრასტრუქტურულ და საქველმოქმედო პროექტებს.

გარემოზე ზრუნვა

რეგიონებში ინტენსიური გაზიფიცირებების დაწყებამდე ხდებოდა ხეების უკონტროლო ჭრა, რაც ამძიმებდა ეკოლოგიურ ფონს. გაზიფიცირება ხელს უწყობს ტყის საფარის შენარჩუნებას და დადებითად მოქმედებს ეკოსისტემაზე. კომპანიის გათვლებით, ინტენსიურმა გაზიფიკაციამ წელიწადში დაახლოებით 1 000 000 ხე გადაარჩინა მოჭრას. კვლევის მიხედვით, ეს ფაქტი მომხმარებლების სრულ უმრავლესობას სიმპათიით განაწყობს „სოკარის“ მიმართ.

ამავე კვლევის მიხედვით, მოსახლეობა დადებითად აფასებს „სოკარს“ და აზერბაიჯანს, როგორც სტაბილურ პარტნიორს, რომელმაც ენერგოკრიზისის დროს გამოიყვანა საქართველო მძიმე სოციალური და პოლიტიკური მდგომარეობიდან.

„სოკარის“ ჯგუფის მიერ განხორციელებული სხვა სოციალური პროექტები:

კულტურა

„სოკარისა“ და საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს მჭიდრო და ხანგრძლივი თანამშრომლობით მრავალი პროექტი შეიქმნა. კომპანია დიდ ინვესტიციებს დებს კულტურული მემკვიდრეობის რესტავრაციაში და მხარს უჭერს სხვადასხვა მუსიკალურ ფესტივალს. აღსანიშნავი პროექტებია:

- საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ და „სოკარმა“ ხელი მოაწერეს თანამშრომლობის მემორანდუმს, რომლის ფარგლებშიც „სოკარი“ CHECK IN GEORGIA-ს პარტნიორი გახდა.
- „სოკარი“ არის ელექტრონული მუსიკის ფესტივალების 4GB-ის და OPEN AIR-ის მხარდამჭერი.
- 2012 წელს მარნეულში „სოკარის“ მხარდაჭერით გაიხსნა სასწავლო ცენტრის შენობა-ჩაის სახლი. სასწავლო ცენტრში მარნეულის, ბოლნისის, გარდაბანისა და დმანისის რაიონების ახალგაზრდებს ქართულ, ინგლისურ და ფრანგულ ენას უფასოდ შეასწავლიან. სასწავლო ცენტრში არის ასევე ჭადრაკის, ცეკვისა და ხალიჩების ქსოვის კურსები.
- სოკარის წარმომადგენლობის დაფინანსებით განხორციელდა გამოჩენილი აზერბაიჯანელი მწერლის, დრამატურგის, განმანათლებლისა და საზოგადო მოღვაწის, მირზა ფათალი ახუნდოვის სახლ-მუზეუმისა და სამხატვრო გალერეის მშენებლობა-

რესტავრაცია თბილისში. კულტურის კომპლექსს ახუნდოვ ჰაუსს წილად ხვდა საუკეთესო საზოგადოებრივი ნაგებობის წოდება.

- „სოკარი“ არის ინტელექტ-შოუ „რა? სად? როდის?“ სპონსორი.

სპორტი

„სოკარი“ უკვე 12 წელია მხარს უჭერს ქართულ სპორტს და მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს მის განვითარებაში. კომპანია არის საქართველოს რაგბისა და ფეხბურთის ახალგაზრდული ნაკრებების, ასევე ჭადრაკის ფედერაციის ოფიციალური სპონსორი. კერძოდ:

- საქართველოს რაგბის U20 ნაკრების სპონსორი.
- უეფას ოფიციალური პარტნიორი და ევროპის 2016 წლის ჩემპიონატის სპონსორი.
- საქართველოს ფეხბურთის U19 ნაკრების სპონსორი.
- საქართველოში ჭადრაკის ფედერაციის გენერალური სპონსორი.

ინფრასტრუქტურა

კომპანიას დიდი წვლილი მიუძღვის საქართველოს ინფრასტრუქტურის განვითარებაში. „სოკარმა“ შექმნა ქვეყანაში ერთ-ერთი ყველაზე დასამახსოვრებელი არქიტექტურული ნაგებობები და სტრატეგიული მნიშვნელობის კომპლექსები, კერძოდ:

- რუის-ურბნისის მრავალფუნქციური კომპლექსი
- სოკარისა მულტიფუნქციური კომპლექსი თბილისი-რუსთავის გზაზე.
- სოკარისა და მაკდონალდსის ერთობლივი ობიექტი ბათუმში.
- ჰეიდარ ალიევის სახელობის პარკები და რეკრეაციული ზონები თბილისსა და რუსთავში.

ქველმოქმედება

„სოკარი“ ზრუნავს ქვეყანაში სოციალურად დაუცველ მოსახლეობაზე და განათლების დონის ამაღლებაზე. წლების მანძილზე კომპანია აღიარებულია, როგორც სოციალური პროექტების უმსხვილესი ინვესტორი და ახორციელებს შემდეგ საქველმოქმედო ღონისძიებებს:

- ბუნებრივი აირი სოციალურად დაუცველ ხანდაზმულებსა და ბავშვთა სახლებს.
- ბუნებრივი აირი ოკუპირებული ტერიტორიების გამყოფ ხაზთან მდებარე სოფლების მოსახლეობას.
- ბუნებრივი აირი საქართველოს ტერიტორიაზე არსებულ სხვადასხვა რელიგიური კონფესიების ყველა ობიექტს.
- სტუდენტების სწავლის დაფინანსება.

- საქველმოქმედო ფონდის - ნატურის ხე - გენერალური სპონსორობა. ფონდი 2014 წლიდან აფინანსებს ბავშვების მკურნალობას საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

ჯგუფს ამ ეტაპზე საკმაოდ მყარი პოზიცია უჭირავს ბაზარზე, კერძოდ, მას აქვს რამდენიმე უპირატესობა, რომელიც განაპირობებს მოკლე და გრძელვადიან პერსპექტივაში მის სტაბილურ ფუნქციონირებას და მომავალ განვითარებას, მათ შორისაა: რეგიონალურ გაზის გაზგამანაწილებელ ბიზნესში მრავალწლიანი წარმატებული გამოცდილება და კომპეტენცია, გაზსადენების ფართო ქსელი, ავტორიტეტული და ძლიერი აქციონერი (აზერბაიჯანის სახელმწიფო კომპანია).

ზემოთხსენებული ფაქტორები ქმნის შესაძლებლობას, რომ ჯგუფი მომავალში კიდევ უფრო განვითარდეს და გაფართოვდეს, მთავრად, ახალი აბონენტები უკვე გაზიფიცირებულ რეგიონებში, გაფართოვდეს გეოგრაფიულად და აითვისოს არაგაზიფიცირებული რეგიონები და რაიონები, ასევე ტურისტული ზონები, სადაც მოხმარება საშუალოზე მაღალი იქნება.

ასევე, არსებობს გარკვეული საფრთხეები და დაბრკოლებები ზემოთხსენებული მესამე ენერგეტიკული პაკეტის განხორციელების პროცესში, რომელიც კომპანიისთვის ამ ეტაპზე საკმაოდ რთული გამოწვევაა და შესაძლოა ძირეული ცვლილებები გამოიწვიოს. თუმცა, საბოლოოდ ეს ცვლილებები მომხმარებლებზეც და ბაზარზე მოქმედ კომპანიებზეც დადებითად აისახება, რადგან გაზრდილი კონკურენცია აუმჯობესებს მიწოდებული მომსახურების ხარისხს.

მნიშვნელოვანი რისკია ასევე ლარის კურსის ფლუქტუაცია დოლართან მიმართებაში, ვინაიდან კომპანია გაზს ყიდულობს დოლარში, ხოლო რეალიზაცია საცალო აბონენტებზე ხდება ლარში.

ძირითადი მაკროეკონომიკური ფაქტორები

პოლიტიკური ფაქტორები:

- აზერბაიჯანისა და საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობა შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ განვითარების და ბაზარზე მყარი პოზიციის გარანტიაა. პოლიტიკური ცვლილებები როგორც წესი, გავლენას არ ახდენს „სოკარზე“, რადგან აზერბაიჯანისა და საქართველოს ურთიერთობები სტაბილურია.
- ბოლო წლებში მომხმარებელთა ცნობიერების ამაღლების ფონზე ბაზარი უფრო დაცული გახდა გაზის ტარიფთან დაკავშირებული პოლიტიკური სპეკულაციებისგან, რადგან ტარიფის გაანგარიშების მეთოდოლოგია საჯაროდ ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული პირისთვის.

- რეგიონის პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა გამოიწვიოს ეკონომიკური არასტაბილურობაც, რაც ასევე აისახება ენერგეტიკაზე.
- ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულება: ამ ხელშეკრულების პირობებმა შესაძლოა ენერგეტიკული ბაზრის ფუნდამენტური ცვლილებები გამოიწვიოს რეგულირებისა და კანონმდებლობის კუთხით.

ეკონომიკური ფაქტორები:

- სავალუტო რისკები - ლარის არასტაბილურობამ შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის ფინანსური პრობლემები.
- საპროცენტო განაკვეთი: გამომდინარე იქიდან, რომ კომპანია თავისი საქმიანობის მნიშვნელოვან ნაწილს სესხით აფინანსებს, საპროცენტო განაკვეთი დიდ გავლენას ახდენს მის ფინანსურ ხარჯებზე.
- ქვეყნის ზოგად ეკონომიკურ მდგომარეობაზეა დამოკიდებული მომხმარებელთა გადახდისუნარიანობა და შესაბამისად გაზის მოხმარება.

სოციალური ფაქტორები:

- მოსახლეობის ზრდის ტემპი შემცირებულია, რაც პირდაპირ მოქმედებს გაზის მოხმარების მოცულობაზე.
- უსაფრთხოების მაღალი სტანდარტები. გამოვითხვის მიხედვით, უსაფრთხოების მიხედვით სოკარმა 3,7 ქულა მიიღო, სადაც 1 ყველაზე უსაფრთხოა, ხოლო 10 ძალიან საშიში.
- გარემოს დაცვა - ბოლო პერიოდში ქვეყნის მასშტაბით უფრო და უფრო დიდი ყურადღება ექცევა გარემოზე ზრუნვას, რაც გულისხმობს ბაზარზე მყოფი კომპანიებისთვის დამატებით რეგულაციებს და მეტ სოციალურ პასუხისმგებლობას.
- დემოგრაფიული განაწილება - საქართველოში მოსახლეობის უმრავლესობა ცხოვრობს ქალაქებში. ქალაქის მოსახლეობას უფრო ნაკლები წვდომა აქვს გაზის შემცველ პროდუქტებზე, ვიდრე სოფლად. აქედან გამომდინარე, კონკურენციის რისკი ქალაქებში ნაკლებია.
- სიღარიბის მაჩვენებელი ქვეყანაში - ბოლო წლებში ზრდის ტენდენციაა, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს გაზის მოხმარების მოცულობაზე.

ტექნოლოგიური ფაქტორები:

- ინტერნეტ და მობილური მომსახურებები საქართველოს ურბანულ რაიონებში კარგად არის განვითარებული, ხოლო სოფლებში ეტაპობრივად ფართოვდება დაფარვის ზონები, რაც ენერგო კომპანიებისთვისაც მომგებიანია, რადგან მარტივდება მომხმარებელთან კომუნიკაცია და საოპერაციო საქმიანობა. (მაგ: აბონენტებისთვის ქვითრის ნაცვლად სმს-ის გაგზავნა).

- ამჟამად ინტერნეტი ხელმისაწვდომია თითქმის ყველა რეგიონში, რაც ნიშნავს მომხმარებელთა თავისუფალ წვდომას გაზთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საჯარო ინფორმაციაზე. (მაგალითად, გაზის უსაფრთხო მოხმარების წესები, ტარიფის გაანგარიშების მეთოდოლოგია და ა.შ.)

გარემო ფაქტორები:

- კლიმატური ცვლილებები: გაზის ბაზარი მკვეთრი სეზონურობით გამოირჩევა. ზამთრის სეზონზე მოხმარება დამოკიდებულია 2 ძირითად ფაქტორზე, ზამთრის საშუალო ტემპერატურასა და დაბალი ტემპერატურის ხანგრძლივობაზე.
- საქართველოს ეკოსისტემა მდიდარია გაზის შემცველი პროდუქტებით, კერძოდ, შეშა, წყალი, ელექტროენერგია, თუმცა ამჟამად საქართველოში ხის ჭრაზე კონტროლი გამკაცრებულია, რამაც შესაძლოა განაპირობოს გაზის მოხმარების ზრდა.

საკანონმდებლო ფაქტორები:

- საგადასახადო პოლიტიკა: საგადასახადო სისტემის გამარტივება და ესტონურ მოდელზე გადასვლა ცალსახად დადებითად აისახება ბიზნესზე.
- სემეკის მიერ კონტროლდება სოციალური აბონენტების მიერთებაზე ფასწარმოქმნა. მარეგულირებელი აკონტროლებს მიერთების ვადებს, 40 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში აბონენტს უნახევრდება ტარიფი, ხოლო 80 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში - მთლიანად ჩამოეწერება ვალი.

კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება ჯგუფის სტრატეგიის ერთ-ერთი მთავარი კომპონენტია. ეს მიმართულება ხელს უწყობს პროცესების ოპტიმიზაციას და ავტომატიზაციას. ჯგუფის განვითარების ამ ეტაპზე ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება იგეგმება სამი ძირითადი მიმართულებით: კომერციული საქმიანობის ოპტიმიზაცია, ტექნიკური ოპერაციები და კონტროლის მექანიზმები.

ციფრული ტექნოლოგიები კომერციულ საქმიანობის ოპტიმიზაციისთვის

ბილინგვის სისტემა

ბილინგვის სისტემა წარმოადგენს კომპანიის მთავარ ციფრულ ინოვაციას, რომელიც დაინერგა კონკრეტულად შპს „სოკარ ჯორჯია გაზისთვის“. სისტემაში სრულად არის ასახული კომპანიის საოპერაციო საქმიანობის მოთხოვნები, როგორებიცაა:

- უნიფიცირებული აბონენტები
- ფინანსური კონტროლის მექანიზმები
- რეპორტინგი

- ტარიფების მოქნილი სქემა
- სმს-ს გაგზავნა აბონენტებთან, საჭიროების შემთხვევაში ქვითრის ადგილზე ბეჭდვა.

CRM სისტემა

სისტემა რომელიც მოიცავს მომხმარებლებთან ურთიერთობის ყველა საშუალებას, როგორებიცაა: ცხელი ხაზი, მომხმარებლების მომსახურების ცენტრები, ვებ პორტალი. ამ სისტემის მიზანია აბონენტების კმაყოფილების ამაღლება აბონენტებთან ურთიერთობის ანალიზის მეშვეობით.

ვებ-პორტალი

წარმოადგენს სოციალურ და კომერციული აბონენტების ელექტრონულ ანგარიშებს. სადაც მომხმარებლებს შეუძლიათ ნახონ თავიანთი ისტორია კომპანიაში. ვებ-პორტალის ძირითად მიმართულებებს წარმოადგენ:

- აბონენტების ბარათები
- უსაფრთხოების წესები
- მომსახურებების შეთავაზება
- ონლაინ გადახდები

ციფრული ტექნოლოგიები ტექნიკურ ოპერაციებში

გეოგრაფიული ინფორმაციული სისტემა

აღნიშნულ სისტემაში ასახულია ჯგუფის ფიზიკური ინფრასტრუქტურა: გაზსადენები, მრიცხველები და ა.შ. რაც ჯგუფს აძლევს საშუალებას ადგილზე მისვლის და გეგმიური შემოვლების გარეშე აღმოფხვრას პოტენციური პრობლემები. ასევე იგეგმება GIS სისტემის ინტეგრირება ბილინგის სისტემასთან, რაც ჯგუფს მისცემს საშუალებას სამუშაო პროცესები უკვე ამ სისტემის მეშვეობით განახორციელოს.

სადისპერო ცენტრი

სადისპერო ცენტრი წარმოადგენს ბუნებრივი გაზის უწყვეტი და უსაფრთხო მიწოდების მაკონტროლებელ ცენტრს, ის აგროვებს ინფორმაციას სხვადასხვა სისტემებიდან, ახდენს მათ კონსოლიდაციას და ჯგუფს სთავაზობს ოპტიმალურ გადაწყვეტილებას პრობლემის აღმოსაფხვრელად. მაგალითად, კორექტორებიდან, რომლებიც დაყენებულია საუბნო მრიცხველებზე, იღებს ინფორმაციას წნევის და დატვირთვის შესახებ, ხოლო CRM სისტემიდან - ავარიების შესახებ და ამის მეშვეობით გეგმავს ავარიის აღმოფხვრის საფეხურებს. სადისპერო ცენტრის მთავარი ფუნქციებია:

- ოპერატიული, მოქნილი და ეფექტური რეაგირება პრობლემებზე, როგორიცაა ავარიები, ქსელში წნევის დაცემა და ა.შ.
- ჯგუფების მუშაობის კოორდინირება
- ადამიანური შეცდომის შემცირება გადაწყვეტილების მიღების დროს

ჩვენების აღების ტექნოლოგია

2012 წელს ჯგუფში დაინერგა მობილური ტერმინალები შტრიხ კოდის წამკითხველი აპარატით. ყველა მრიცხველზე დამონტაჟდა შტრიხ კოდი მაიდენტიფიცირებელი ინფორმაციით. ტერმინალის საშუალებით წამკითხველი კითხულობს მრიცხველზე დატანილ შტრიხ-კოდს. აბონენტს მომენტალურად ეგზავნება სატელეფონო შეტყობინება (SMS) დავალიანების დარიცხვასთან დაკავშირებით. ამ ტექნოლოგიის დანერგვამ შეამცირა წამკითხველის მიერ ერთ აბონენტზე დახარჯული დრო და გადახდის ლოდინის ვადა.

მარკეტინგული სტრატეგია და საზოგადოებასთან ურთიერთობა

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზში“ მარკეტინგის დეპარტამენტი შეიქმნა 2015 წელს, მისი მიზანია მომხმარებლებში კომპანიის ცნობადობის გაზრდა, სიახლეების და ნებისმიერი სახის ინფორმაციის სწრაფად და სრულყოფილად მიწოდება. საზოგადოებასთან უფრო მჭიდრო და ეფექტური კომუნიკაციის დასამყარებლად ჯგუფი ახორციელებს ბაზრის კვლევას და საჭიროების მიხედვით მიმართავს საკომუნიკაციო კამპანიებს.

ჯგუფი ფრონტ ოფისებში დამონტაჟებულ ელექტრონული მონიტორებზე, ასევე კომპანიის ვებ გვერდზე და სოციალურ მედიაში, განათავსებს ნებისმიერი სახის შეთავაზებას, სხვადასხვა შინაარსის ტექსტსა და შეტყობინებას აბონენტებისათვის. ასევე უსაფრთხოების გაუმჯობესების მიზნით ჯგუფი არიგებს საინფორმაციო ბროშურებს გაზის მოხმარებასთან დაკავშირებით. 2018 წლიდან, კლიენტებს ახალ კომერციული შეთავაზებებს აცნობენ ქოლ ცენტრის ოპერატორები. ხოლო აბონენტებს სმს-ით ეგზავნებათ სარეკლამო-საინფორმაციო შეტყობინებები.

აზერ მამმადოვი

დირექტორი

22 აგვისტო, 2019

გამოყენებული მასალები:

- 1. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2018 წლის ანგარიში.*
- 2. შპს „იუაის“ დამოუკიდებელი რწმუნების ანგარიში 2018წ.*

ჩვენების აღების ტექნოლოგია

2012 წელს ჯგუფში დაინერგა მობილური ტერმინალები შტრიხ კოდის წამკითხველი აპარატით. ყველა მრიცხველზე დამონტაჟდა შტრიხ კოდი მაიდენტიფიცირებელი ინფორმაციით. ტერმინალის საშუალებით წამკითხველი კითხულობს მრიცხველზე დატანილ შტრიხ-კოდს. აბონენტს მომენტალურად ეგზავნება სატელეფონო შეტყობინება (SMS) დავალიანების დარიცხვასთან დაკავშირებით. ამ ტექნოლოგიის დანერგვამ შეამცირა წამკითხველის მიერ ერთ აბონენტზე დახარჯული დრო და გადახდის ლოდინის ვადა.

მარკეტინგული სტრატეგია და საზოგადოებასთან ურთიერთობა

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზში“ მარკეტინგის დეპარტამენტი შეიქმნა 2015 წელს, მისი მიზანია მომხმარებლებში კომპანიის ცნობადობის გაზრდა, სიახლეების და ნებისმიერი სახის ინფორმაციის სწრაფად და სრულყოფილად მიწოდება. საზოგადოებასთან უფრო მჭიდრო და ეფექტური კომუნიკაციის დასამყარებლად ჯგუფი ახორციელებს ბაზრის კვლევას და საჭიროების მიხედვით მიმართავს საკომუნიკაციო კამპანიებს.

ჯგუფი ფრონტ ოფისებში დამონტაჟებულ ელექტრონული მონიტორებზე, ასევე კომპანიის ვებ გვერდზე და სოციალურ მედიაში, განათავსებს ნებისმიერი სახის შეთავაზებას, სხვადასხვა შინაარსის ტექსტსა და შეტყობინებას აბონენტებისათვის. ასევე უსაფრთხოების გაუმჯობესების მიზნით ჯგუფი არიგებს საინფორმაციო ბროშურებს გაზის მოხმარებასთან დაკავშირებით. 2018 წლიდან, კლიენტებს ახალ კომერციული შეთავაზებებს აცნობენ ქოლ ცენტრის ოპერატორები. ხოლო აბონენტებს სმს-ით ეგზავნებათ სარეკლამო-საინფორმაციო შეტყობინებები.

აზერ მამმადოვი

დირექტორი

22 აგვისტო, 2019

გამოყენებული მასალები:

1. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2018 წლის ანგარიში.
2. შპს „იუაის“ დამოუკიდებელი რწმუნების ანგარიში 2018წ.